1893 — 1973 80 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 32. СЕРЕДА, 21-го ЛЮТОГО 1973 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, FEBRUARY 21, 1973 No. 32. VOL. LXXX.

У Мелборні в Австралії почався Евхаристійний Конґрес з участю українських Владик

Мельбурн, Австралія. — 40-ий Евхаристійний Конґрес був відкритий в Мельбурні в Австралії в мин. неділю 18 лютого ц. р. Відкрив його американський кардинал Лоренс Шінан з Балтимору, який відчитав привітального листа Папи Павла УІ. Приявними на відкритті в соборі св. Патріка в Мелбирні було к. 3.000 осіб. Сподівалися приїзду 17-ох кардиналів, між ними Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого, та 5 новопризначених кардиналів, які ще не отримали від Папи червоних капелюхів. Крім того присутні сотні архиєпископів і єпископів усіх націй. З Канади відлетів до Австралії Митрополит Кир Максим Германюк. „Вісті з Риму" подали в ч. 1-3 з 15 лютого ц.р., що в Конґресі візьме участь яких 6-7 українських католицьких владик.

Західні кореспонденти звертають увагу, що між приявними є не тільки люди різних рас і націй з різних частин світу, але й дуже різних поглядів на актуальні проблеми Церкви, при чому на характер Конгресу можуть впливати й численні світські діячі релігійних організацій та знавці історії Церкви. Одна муринська монашка з Америки, неподаного ближче Чину, привітала приявних піднесенням вгору п'ястуком — звичаєм комуністів і анархістів. Один молодий теолог у розмові з журналістами голосно критикував консервативне становище Папи в справах розводів і плянування родин. Водночас повідомляють з Риму, що Папа Павло УІ рішив скликати на жовтень 1974 р. 4-ий з черги Синод Єпископів, присвячений проблемі „Євангелізації сучасного світу". На тому Синоді важливими справами можуть стати знову обов'язковий целібат католицьких духовників та збільшені права жінок на активній службі Церкви.

Кіссінджер звітуватиме Ніксонові про свою подорож до Ганою, Пекіну й Токіо

Вашингтон. — На вівторок 20 лютого ц.р. сподівалися повороту до Вашингтону асистента президента Ніксона Генрі Кіссінджера, який в останніх двох тижнях перебував у столиці Північного В'єтнаму Ганої, у Гонґ Конґу, у Комуністичному Китаї й Японії. Прибувши в минулу суботу до Токіо Кіссінджер інформував японського прем'єра Какуї Танаку й міністра закордонних справ Масайоші Огіру про свої розмови в Північному В'єтнамі, про американське становище в справі миру на Півдні Азії та про свої відвідини в Китаї. Однак, за газетними твердженнями, Кіссінджер застерігся, що його звітування японським державним мужам мусить бути обмежене, бо він не склав ще докладного звіту президентові Ніксонові, що мало наступити негайно після його повороту до Америки. У Пекіні приймали Кіссінджера напрочуд „сердечно", що заманіфестовано поміщенням тричі, день-по-дні, його світлини в провідному комунокитайському щоденнику та показано на телевізії й у часописах світлину з його перебування у Мао Тсе-тунґа. З отим комунокитайським диктатором Кіссінджер мав кругло двогодинну розмову з приявністю прем'єра Джу Ень-лая і його міністра закордонних справ, що вважають за доказ великої важливости тих нарад і великої ваги, яку лідери Комуністичного Китаю прив'язують до справи взаємин з Америкою.

Ніксон добивається підтримки профспілок

Бел Гарбор, Флорида. — Незалежно від розмов, що їх мали з Джорджом Міні, президентом Американської Федерації Праці - Конгресу Індустрійних Організацій, державний секретар В. Роджерс та секретар скарбу Джордж Шулц, президент Ніксон особисто зустрівся з лідерами американських профспілок 19 лютого, з'ясовуючи у майже 45-хвилинній промові напрямні своєї внутрішньої і зовнішньої політики на засіданні Екзекутивної Ради АФП-КІО. Коли ще у листопаді 1971 року конвенція АФП-КІО дуже холодно зустріла президента Ніксона, то тепер найвищі керівні органи американських профспілок зустріли його з овацією при вході на залю і з такою ж овацією прощали при відході. Президент Ніксон поінформував робітничих лідерів, що він має в пляні домагатися від Конгресу, коли йдеться про американський експорт та імпорт, „вільної руки" у переговорах щодо „охоронних заходів" з іншими державами, торговельними партнерами ЗСА. На пресовій конференції, що відбулася після зустрічі з президентом Ніксоном, Джордж Міні заявив, що в його оцінці ідеї Президента є „атрактивні". Екзекутивна Рада не винесла ніяких постанов по лінії пропозицій Президента, бо не мала до диспозиції тексту пропонованого законопроєкту, але робітничі профспілки є схильні дати підтримку ініціятиві Президента. Однією з основних вимог робітничих профспілок є те, що Конгрес схвалив законопроєкт Бурке-Гартке, який дає охорону американським робітникам, встановлюючи систему і портових квот. Дальші розмови з керівництвом профспілок вестиме новий секретар праці, дотеперішній видатний робітничий лідер, Пітер Бреннен.

Київські студенти продовжують досліджувати загадкові „Змієві вали"

Київ. — На великій площі України, творячи трикутник з межами по річках Дніпрі, Тетереві і Росі, простягаються рештки колись високих оборонних земляних валів, загальною довжиною в 800 кілометрів. Це дуже старовинні насипи невідомих племен, але з того, що ті насипи робили багато років, а потім їх іноді відновлювали, роблять припущення, що племена стало жили в тому трикутнику. У народі вали віддавна відомі, як „Змієві вали". На Київщині, де їх вже кілька років досліджують щоліта студентські експедиції з археологом А. Бугаєм, вони обходять болота, перетинають рівнини й ліси. В жадному із старовинних слов'янських літописів немає згадки про існування таких оборонних споруд, які походять можливо з княжих, або й до-княжих часів в Україні. Їх ширина сягає до 20 метрів, а висота й досі доходить 2 метрів, хоч під впливом часу вали трохи осіли.

МАЙНО УНС ЗБІЛЬШИЛОСЯ В 1972 РОЦІ НА ЩЕ ОДИН МІЛЬЙОН ДОЛЯРІВ І ВИНОСИТЬ УЖЕ ПОНАД 37 МІЛЬЙОНІВ; ЗАКІНЧЕННЯ БУДОВИ ХМАРОСЯГУ УНС ТА ПЕРЕНЕСЕННЯ КАНЦЕЛЯРІЇ ДО НОВИХ ПРИМІЩЕНЬ ПЕРЕДБАЧЕНІ НА ЛИПЕНЬ ЦЬОГО РОКУ; ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ.

Джерзі Ситі. — Майно Українського Народного Союзу в 1972-му році збільшилося на ще один мільйон долярів і з кінцем грудня того року виносило $37,605,419.-47, у порівнянні з $36,600.-636.21 того майна з кінцем грудня попереднього, 1971-го року — звітувала головний касир мгр Уляна Дячук на чергових нарадах Головного Екзекутивного Комітету цієї великої установи, що відбулися тут у приміщеннях головної канцелярії минулої п'ятниці, 16-го лютого. У нарадах, що їх відкрив і ними проводив головний предсідник Иосип Лисогір, взяли участь, крім нього, всі інші головні екзекутивні урядовці: заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника п-і Марія Душник, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох та головний касир мгр Уляна Дячук, як також ред. Антін Драган та асистент керівника організаційного відділу головний радний Степан Гавриш. На початку нарад віддано деяку увагу справі підготови та публікації протоколів з нарад Головного Екзекутивного Комітету та Головного Уряду. Винесено ухвалу, щоб звіти поодиноких урядовців були можливо найкоротші та щоб публікувати їх, як і дебату над ними, у сконденсованій формі, але публікувати в цілості рішення і ухвали.

Мгр Уляна Дячук про стан каси УНС

Звітування започаткувала традиційно головний касир мгр Уляна Дячук, ствердивши на початку згаданий вже приріст майна УНСоюзу в 1972-му році на один повний мільйон і 4.783.26 долярів. У порівнянні з попереднім 1971-им роком збільшилися прибутки з дивіденд від вартісних паперів (на $31,648), з відсотків від позички для корпорації УНС, що будує новий дім (на $167,125), з друкарні і книгарні (на $25.202), натомість зменшилися в тому році в порівнянні з попереднім прибутки з з відсотків від гіпотечних членських вкладок (на $15,190), з відсотків від банкових вкладів (на $2,257) та позичок (на $47,533). В загальному в 1972-му році УНСоюз мав усіх прибутків на суму $5,613,229.13, себто на $186,464.01 більше, як у попередньому 1971-му році. Загальні видатки в 1972 році виносили $4,608,445.87 і були на $22,968.45 менші, як у попередньому 1971-му році. Всі інвестиції УНСоюзу в 1972-му році принесли загально 5.09% прибутків. До всіх позицій прибутків і видатків мгр Уляна Дячук давала відповідні вияснення і коментарі.

Д-р Ярослав Падох про організаційний стан УНС

За Організаційний Відділ УНСоюзу звітував його керівник головний секретар д-р Ярослав Падох, ствердивши на початку, що хоча в 1972-му році УНСоюз придбав 4,215 нових членів, то ця поважна кількість не зуміла покрити всіх великих втрат у членстві (смертність, дозрілі грамоти тощо) і залишився дефіцит на 153 члени. З кінцем минулого 1972-го року УНСоюз мав усіх 88,213 членів. Звітодавець ствердив, що найбільші успіхи в організаційній праці в 1972-му році мала секретарка 47-го Відділу головна радна пані Анна Гарас, з-поміж Відділів найбільші успіхи мав Відділ 233 в Лорейн, Огайо, секретарем якого є Богдан Дейчаківський, а між Округами перше місце зайняла Філядельфійська, головою якої є асистент керівника Організаційного відділу головний радний Степан Гавриш. Звітодавець окремо згадав про набуток УНСоюзу в 1972-му році в кількості Відділів, бо створено вісім нових Відділів, з того п'ять молодечих пластових, при чому один з цих Відділів був створений в Рутерфорді старанням і заходами головного касира мгр Уляни Дячук. Д-р Я. Падох в дальшому назвав 18 різних акцій, що їх проводив в 1972-му році керований ним Організаційний відділ та закінчив свій звіт пропозиціями різних організаційних плянів і акцій в цьому 1973-му році, що є ювілейним роком 80-ліття офіційного органу УНС „Свободи" та передювілейним і передконвенційним роком самого УНСоюзу.

Звіт д-ра Я. Падоха доповняв асистент керівника Організаційного відділу головний радний Степан Гавриш, з'ясовуючи зокрема плян різних організаційних акцій та імпрез.

Вол. Сохан про рух членства

Про рух членства УНСоюзу в 1972-му році звітував засутпник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан.

В 1972 році прибуло до УНСоюзу 4,216 нових членів, в тому 1,178 молоді, 2,351 дорослих, та 687 з грамотами акцидентового забезпечення, а всі вони разом одержали грамоти на загальну суму $8,967,000 забезпечення. Молодечих грамот з виграними однорічними вкладками видав УНСоюз в 1972 р. 315. Цей рік позначився не лише на 160 більшим числом нових членів, але також з меншими на 837 членів втратами в порівнянні з 1971 роком. В 1972 році було 465 суспендованих членів, 891 передчасних грошових зворотів, 1,614 виплачених вивінувальних грамот, 1,182 виплачені повністю грамоти кляс Р і 964 посмертні виплати. На чисто втратив УНСоюз за цей звітовий рік 153 членів у загальному числі членства та 1,015 в активному членстві, закінчуючи рік з числом 88,-213 членів, в тому 70,865 активних. Втрати в 1971 році виносили: 2,048 активних і 843 в числі всіх членів. Не зважаючи на втрату в числі членів, сума забезпечення всіх членів УНСоюзу зросла за 1972 рік на $3,871,577 та на $3,202,810 в самому активному членстві. За станом з 31-го грудня 1972 року начисляв УНСоюз 88,213 членів забезпечених на суму $107,063,066, а повна сума забезпечення всіх цих членів включно із додатковими забезпеченнями виносила $141,723,316. В. Сохан звернув увагу на зменшення не лише числа членів, але і суми забезпечення членства деп. молоді та на обов'язок дорослих членів, згідно з постановами статуту УНСоюзу, передплачувати „Свободу", підкреслюючи, що не може уявити собі існування УНСоюзу без „Свободи", як і „Свободи" без УНСоюзу.

В дальшому звітував В. Сохан про праці Рекордового відділу над річними звітами для забезпеченевих властей, про старання перед цими ж властями про затвердження нових забезпеченевих плянів і про плянування цьогорічної виплати членам дивіденди. Вкінці він запропонував затвердити винагороди відділовим організаторам на 1973 рік у такій самій висоті, як вони були виплачувані за 1972 рік, що й було одноголосно схвалено. На внесок В. Сохана також схвалено одноголосно висилати новим членам деп. молоді у віці від 4 до 12 року життя „Веселку" безплатно впродовж одного року, як ювілейний дарунок цим дітям з нагоди 80-ліття „Свободи".

Звіт проф. Івана Телюка

Заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк на початку свого звіту віддав пошану померлому недавно видатному союзовому і громадському діячеві сл. п. дир. Евстахієві Гомотюкові, в похоронах якого звітодавець брав участь та прощав його, разом з гол. секретарем д-ром Ярославом Падохом, від УНСоюзу.

У минулому році звітодавець брав активну участь в організаційній кампанії і сам зорганізував 28 нових членів. Мав і продовжує постійний контакт з обласним організатором та секретарями поодиноких Відділів, радою і порадою допомагаючи їм у їхній праці. Брав участь у Братському Конгресі, в якому тепер його заанґажовано до Комітету братської активности. Бере активну участь в працях Політичної Ради УККА, в якій очолює Фінансову Комісію. Активний в своїх стейті і громаді, зокрема при таких нагодах, як святкування роковин Української Незалежности і подібне. Згадкою про ряд своїх репрезентаційних виступів закінчив проф. Телюк свій звіт.

Звіт пані Марії Душник

Заступниця гол. предсідника п-і Марія Душник давала насамперед загальний огляд успіхів союзового жіноцтва в організаційній кампанії. Факт, що жінка, пані Анна Гарас, зайняла перше місце в здобуванні нових членів не тільки серед жінок, але і чоловіків, говорить

(Закінчення на стор. 5-ій)

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ Т-ВО УФУНДУВАЛО 100 ПРИМІРНИКІВ АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ЗАКОНОДАВЦІВ

Репрезентант Українського Лікарського Т-ва Північної Америки д-р Богдан Шебунчак (сидить посередині) під час зустрічі з екзекутивними урядовцями УНС і редактором „Свободи". Біля д-ра Б. Шебунчака сидять пані Марія Душник (зліва) та мгр Уляна Дячук. Стоять (зліва): ред. А. Драган, Володимир Сохан, сенатор Павло Юзик, Иосип Лисогір, проф. Іван Телюк та д-р Ярослав Падох.

Джерзі Ситі. — Минулої п'ятниці, 16-го лютого, саме під час нарад Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу завітав до його головної канцелярії попередній президент Українського Лікарського Т-ва Північної Америки д-р Богдан Шебунчак та, репрезентуючи теперішню Управу цього заслуженого професійного Т-ва з теперішнім її президентом д-ром Олегом Волянським на чолі, поінформував Екзекутиву УНС, що Українське Лікарське Т-во рішило уфундувати 100 примірників також другого тому виданої старанням і коштом УНСоюзу Англомовної Енциклопедії Українознавства для американських законодавців. Як відомо, УЛТПА свого часу уфундувало 100 примірників першого тому Енциклопедії для цих законодавців. На рекомендації УЛТПА, уфундовані ним 100 примірників другого тому Енциклопедії будуть вислані з відповідною дедикацією від УЛТПА в першу чергу для тих законодавців, сенаторів і конґресменів, які досі виявили своє прихильне відношення до українських визвольних змагань, як також найвищим представникам в Уряді ЗСА. В найближчих днях будуть пороблені відповідні заходи, щоб деяким членам Уряду і законодавцям представники УЛТПА могли вручити цю книгу особисто під час відвідин у Вашингтоні. Головний предсідник Йосип Лисогір в імені Екзекутиви та членства УНС висловив репрезентованому д-ром Б. Шебунчаком Українському Лікарському Т-ву подяку за цей черговий коштовний вияв їхнього зрозуміння та їхньої підтримки зусиль поширювати правду про Україну.

КОМІСІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ СКВУ ІНТЕРВЕНІЮВАЛА В СПРАВІ ЛЕОНІДА ПЛЮЩА В КОМІСІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ ОН

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — 16 лютого делеґація Комісії Прав Людини Світового Конґресу Вільних Українців передала на руки директора Комісії Прав Людини ОН Марка Шрайбера меморандум з прилогами в справі запротореного на необмежений час до психіятричного закладу українського науковця Леоніда Плюща, якого дисидентські кола в СССР ідентифікують з Комітетом Прав Людини в СССР, що його очолює академік А. Сахаров. У поданому меморандумі Комісія Прав Людини СКВУ домагається дослідження справи Леоніда Плюща, враховуючи інформації з України, що Л. Плюща приміщено, подібно як і багато інших дисидентів, у божевільні, щоб в той спосіб ізолювати його від його співтоваришів та загалу громадянства і внеможливити йому розвивати діяльність по лінії оборони прав людини в СССР. Делеґацію Комісії Прав Людини СКВУ, яку очолював сенатор Павло Юзик, прийняв керівник відділу зв'язків та інформації Комісії Прав Людини ОН. Я. Т. Мюллер. У довшій розмові делеґація мала змогу докладніше насвітлити окремі факти порушування прав людини в СССР, підкреслюючи, що конкретний випадок з Леонідом Плющем є тільки один з сотень подібних, що їх повинна дослідити Комісія Прав Людини ОН, завдання якої є дбати про примінювання і зберігання постанов Загальної Декларації Прав Людини. Я. Т. Мюллер, однак, намагався обороняти позиції Комісії статутовими і процедуральними моментами, з уваги на які, мовляв, можливості Комісії на практиці є дуже обмежені. Я. Т. Мюллер поінформував, що меморандум Комісії Прав Людини Секретаріяту СКВУ буде розглянутий згідно зі зобов'язуючою в Комісії Прав Людини ОН процедурою.

В складі делеґації Комісії Прав Людини СКВУ були: сенатор Павло Юзик, голова Комісії, митрофорний протоєрей Іван Данилевич в заступстві митрополита УПЦ Мстислава, члена Комісії, Иосип Лисогір, заступник голови Комісії та заступник президента СКВУ та д-р Михайло Сосновський, секретар Комісії.

Відвідини Канадської місії при ОН

Користаючи з нагоди побуту в Ню Йорку сенатора Павла Юзика, делеґація Комісії Прав Людини склала формальну візиту канадському амбасадорові при ОН, п. С. Росві, який прийняв делеґацію в товаристві радника місії, п. Г. Герна. В часі візити були широко обговорені справи, що їм Комісія присвячує увагу у своїй діяльності. Амбасадор С. Рой виявив не тільки зацікавлення станом прав людини в СССР, але й всебічне ознайомлення з цією проблематикою.

Процедура розгляду чинниками ОН скарг про порушування прав людини

У зв'язку з поданою скаргою до ОН в справі Леоніда Плюща Комісією Прав Людини ОН варто буде вказати на процедуру розгляду такої скарги. У цьому випадку зобов'язують резолюції 728Ф (XXVIII) і 1235 (XLII) Економічної і Соціяльної Ради ОН. Подана скарга у сконденсованій формі подається до відома всіх членів Комісії Прав Людини ОН, а також Комісія звертається до держави, проти якої є звернена скарга з'ясувати справу. Згідно з додатковою резолюцією 1503 (XLIII) Економічної і Соціяльної Ради ОН цього роду скарги розглядає „робоча група", яку покликає Підкомісія Запобігання Дискримінації та Охорони Прав Меншостей з п'яти своїх членів. Ця „робоча група" збирається раз у рік і по розгляді скарг дає звідомлення Підкомісії, яка у свою чергу повідомляє Комісію Прав Людини про стан справ. Дальші рішення в справі такої чи іншої скарги є виключно в компетенції Комісії Прав Людини, згідно Економічної та Соціяль-

(Закінчення на стор. 8-ій)

В Ню Йорку відбувся пленум ТУСМ

Ню Йорк. — Тут відбулася 18 лютого друга частина пленуму Т-ва Української Студіюючої Молоді в ЗСА (ТУСМ), як завершення пленарних нарад, що відбулися на заході ЗСА у Мінеаполіс 10 лютого. В нарадах в Ню Йорку взяли участь голова ТУСМ в ЗСА Олесь Черінь та інші члени Крайової управи, а також голови і представники осередків діяльности ТУСМ в Ню Йорку, Піттсбургу, Детройті, Рочестері, Йонкерсі та Ню Гейвені. На нараді вислухано звідомлення з дотеперішньої праці та схвалено напрямні діяльности на чергове півріччя каденції цієї управи. Багато уваги присв'ячено справі запланованої акції ТУСМ в обороні арештованих та засуджених українських діячів, яка почалася 18 лютого. ТУСМ підготовив відповідні звернення та розпрацював форми акції на відтинку американського студентства та на університетах, а також акцію збирання підписів під петиціями та протестними листами до різних урядових чинників ЗСА. На закінчення пленарної сесії проф. Василь Калинович прочитав доповідь на тему „Боротьба українських діячів національного відродження в СССР за конституційні права". У Мінеаполісі доповідали проф. Д. Штогрин н. т. „Самостійницькі процеси в Україні у 1920-их і 1960-70-их роках" та проф. С. Горак н. т. „Україністика в американському академічному світі". На пленарних сесіях були присутні також члени Сеньйорату ТУСМ.

Конференція Молодечих і Студентських Організацій підтримує акцію ТУСМ в обороні українських діячів

Ню Йорк. — Христина Кульчицька, Координатор Конференції Українських Центральних Молодечих і Студентських Організацій при УККА, повідомила, що Конференція дала повну підтримку ініціятиві та акції Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) в ЗСА перепроваджуваній під гаслом „Тиждень в обороні засуджених" 18-24 лютого 1973 року. Конференція доручає всім своїм членам активно включитися і підтримати цю акцію, яка має загальноукраїнське значення і проходитиме в пляні заходів в обороні арештованих і засуджених діячів української науки і культури в Україні, що їх організує і переводить українське громадянство в усіх країнах нашого поселення.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Девальвація доляра

Минулого тижня несподівано для господарських кіл і державних мужів постала нова криза міжнародної монетарної системи. Причина, властиво, та сама, що була несповна півтора року тому: величезний дефіцит американської закордонної торгівлі та масовий відплив доляра до високорозвинених країн, головно до Західньої Німеччини, де спекулянти скуповували тамошню валюту, розраховуючи на її звишку у відношенні до доляра. Тодішня міжнародна монетарна криза, в ході якої прийшло до драматичного конфлікту з Японією після несподіваного для неї накладення додаткового мита на імпортовані до Америки товари, — закінчилася у грудні 1971 року на конференції у Смитсонівському Інституті у Вашингтоні. Доляр здевальвовано тоді на 10 відс., а високі закордонні валюти, після періоду їх „пливкости", зревальвовано, себто підвищено у відношенні до доляра. Доляр збережено, як підставу для закордонних розрахунків, і устійнено його тривку вартість у відношенні до золота.

Щоб протидіяти спекуляції, німецький Державний Банк закупив коло 6 більйонів дол. У Парижі нараджувалися міністри фінансів Франції, Британії і Західньої Німеччини, — у Бразилії конферували директори великих державних банків. Президент Ніксон стояв у телефонічному контакті з державними мужами европейського Заходу та Японії. Внаслідок тих гарячкових нарад президент Ніксон рішився на новий відважний крок: здевальвував вдруге доляра на 10 відсотків. Уряд сподівається, що таким чином американські товари стануть дешевшими, отже матимуть легший доступ на закордонні ринки і, навпаки, японський єн, який опинився знову в „пливкому" стані, піде вгору, через що й японські товари подорожчають. Очевидно, девальвація доляра прикра не тільки для американського престижу, але й для кожного громадянина, який став „біднішим" на 10 відсотків. Проте, це втрата радше рахункова, теоретична. У практиці Уряд сподівається, що при зменшенні інфляції, дальшому обниженні числа безробітних, при зменшенні бюджетового дефіциту та покращанні платничого балянсу — купівельна вартість доляра не зменшиться. Біржа зареагувала корисно на девальвацію, і нема ніякої затримки в торговельно - фінансових операціях.

Голодній кумі хліб на умі

Віршики, вірші й віршилища у формі так званих поем; пісні, пісеньки і навіть так зв. опери; брошури, брошурки і товстелезні томи — одні за одними з'являються в Совєтському Союзі — і все на ту саму тему. Наша приказка каже, що „голодній кумі хліб на умі", і вона добре вияснює, чому в СССР стільки уваги приділяють справі рівности націй, розв'язанню національного питання. Бо всупереч усім словесним, пісенним і навіть оперовим заявам та доказам — національна проблема в СССР не розв'язана і не може бути розв'язаною, як це було і в кожній імперії, де був народ пануючий і народ чи народи поневолені.

Найновіше видання на цю тему — книжка на 567 сторінок „Ленинизм и национальный вопрос в современных условиях", що вийшла в Москві. Це „праця" багатьох авторів. У ній повторюються давні бездоказні твердження про осяги та успіхи СССР в народному будівництві, про „перемогу ленінських ідей" і т. п. Що в ній варте уваги, це намагання комуністичних авторів якось оправдати русифікаторський тиск Москви на не-російські народи. Вони стараються оправдувати продовження в СССР внутрішньої політики царату в на[illegible]альному питанні тим, що, мовляв, політичний устрій [illegible]ер один — отже й народи „зближаються"; соціяльний устрій тепер один — отже й народи „зближаються". Але хіба за білої Росії не був один і той самий політично - соціяльний устрій в Україні, в Білорусі, в загарбаній Фінляндії і т. д. — всюди був однаковий, накинений царями устрій, і всюди провадилась централізаторська імперська політика, також у культурно - мовному відношенні. У книжці повно закликів боротися проти „пережитків націоналізму" та за „дальше зближення соціялістичних націй". До чого воно мало б врешті-решт привести не-російські народи, автори не говорять. Зате говорять від імени своїх народів Валентин Мороз та подібні до нього діячі інших національних культур, які домагаються справжньої свободи в СССР, включно із правом вийти із червоного московського кацету під назвою СССР.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ

ХРОНІКА СІЧНЕВОЇ ДРАМИ

Щочотири роки, у першому місяці нового року, столиця Америки переживає драму інавгурації президента. Під її знаком і в її тіні проходить тоді січень: неначе на сцені театру, він починає й веде акцію і її психологічне вплетення до найвищого насилення — до кульмінаційного моменту на сходах Капітолю, а потім, з тріюмфальним походом нового президента до Білого Дому, з парадою - чолобитнею ґучної громади підданих, з балями, концертами й виставами, веде до відпруження — і будня. Але січнева драма 1973 р., здається, перевищила попередні січні (колись це були березні) співдією цілого ряду хвилюючих подій, ситуацій і афер. Здавалося, що навіть сама інавґурація була тільки одним актом у цілій драмі.

Як звичайно, увертюра до січня почалася ще в листопаді, коли нарід сказав своє слово у виборах і призначив двох героїв, що мали нести тягар дальшої історії. Перший з них — президент Ніксон, не новий лідер, однак доволі особливий. Ще десять років тому, програвши у виборах губернатора Каліфорнії, він відбув свою „останню пресову конференцію", і все вказувало на те, що зійде з політичного обрію назавжди. Але він вернувся і виграв удруге президентські вибори „лявіновою перемогою". Він, республіканець, здобув усі стейти, в тому числі й „солідний демократичний південь", крім Кеннедівського Месачузетсу і муринського Дистрикту Колумбії. Не диво, що відчув за собою силу і „мандат" від народу для своєї політики. А до того він знає, що не могтиме кандидувати втретє, тож не мусить будувати собі рекорду, сприйнятливого для майбутнього виборця. І тому, не гаючи часу, заповів ряд акцій.

І це відразу був виклик другому вибраному героєві, Конґресові, який теж вважає, що дістав мандат від виборців. Хоч п а р тійний склад Конґресу змінився незначно, демократична більшість залишилась значною, а в Сенаті ще й збільшилася на двох членів.

Ще докінчував 92-ий Конґрес своє життя в атмосфері „кривої качки", що практично вже не діє, як демократичні лідери, ті, що залишились, і навіть ще не урядуючі новаки обох Палат вже заповідали, що Конґрес готовий на прю з Президентом за свою силу і конституційну позицію. У столиці ця боротьба заповідала напруження, а то й кризу, яких може не відчуватиме країна, фізично й психологічно віддалена від Капітолю й Білого Дому. Але загальне напруження вже панувало над січневою увертюрою. Нефортунна війна у південно-східній Азії, найдовша в історії Америки, найбільш непопулярна, увійшла в стадію надій, міркувань і нових сумнівів. Ще вислід мирових переговорів був непевний і січень мав принести цю певність.

Вкінці і сенсація кримінального типу додала свого посмаку: відома „афера Вотерґейта" зближалася до судового розгляду, і, очевидно, демократи не могли дозволити собі не використати її для пропаганди. Ще під час виборчої кампанії група осіб, імовірно з доручення Комітету для вибору Ніксона, вломилася до головної кватири демократичного виборчого комітету в ексклюзивних будинках „Вотерґейт" у Вашингтоні, намагаючись влучити там підслухові апарати, викрасти документи і т. д. Справа була зорганізована дуже примітивно і була б сама собою неповажна, якби не причетність до неї людей на високих щаблях Республіканської партії та Уряду. На січень призначено суд, але психологічна підготова до нього, витворювання атмосфери скандалу і компромітації п а р тійного проводу йшли повною парою в пресі, на вулиці столиці і в кулюарах Конґресу.

В такій напруженій атмосфері надійшов Новий Рік. А країна зустрічала його спущеними прапорами. Кілька днів раніше помер Геррі Труман, 33-ій Президент ЗСА. Йому було 88 років, і він був уже давньою історією в наших блискавично швидких часах. Його згадали — „ніль нізі бене", як годиться і поховали тихо в його далекому містечку в Мізурі. Тільки прапори пригадували його смерть, а грядучі проблеми вийшли на сцену.

Новий, 93-ій Конґрес зібрався 3-го січня справді в бойовому настрої. На партійних каукусах вже вибрано було провідників обох палат і партійних груп. Тепер демократичні провідники з грізними обличчями заповідали „тверду лекцію" Конґресу в боротьбі за престиж і рішальний голос у внутрішніх і закордонних справах, які ймовірно опанував Президент незгідно з Конституцією і т. д. А недокінчена війна давала додаткову нагоду критикувати Уряд і погрожувати, що Конґрес не дасть більше грошей на її ведення.

Але власне ця війна і вигляди на замирення були все таки домінантною темою і журбою січневої драми. Вже не було в повітрі сакраментального п и т а ння „чи", але тільки „коли" буде перемир'я, і вже закрадалися турботливі думки: а що далі? А на війні, як свого роду „воєнний профитір" (колись казали „кріґсґевіннер") виростав на героя, неначе спасителя Америки, колишній іміґрант і утікач від Гітлера, доктор Кіссінджер, який монтував перемир'я. Його кожний рух був новинкою на перших сторінках газет та на екранах телевізорів: полетів — прилетів — говорив — знову полетів і навіть танцював. А він, у почутті своєї важливости, ласкаво махав рукою до телевізора зі сходів президентського літака, як це звичайно робить Президент. А ко-

(Закінчення на стор. 8-ій)

Д-р М. Данилюк

ДРУГИЙ ПАМ'ЯТНИК АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ

(2)

Інстинкт нашого етнічного організму правильно оцінив форму свого духового закріплення. І, між іншим, його так само розцінив Кремль, бо ми пригадуємо події навколо пам'ятника Шевченкові, включно з мавпуванням побудови пам'ятника у Москві. Наші внутрішні дебати навколо пам'ятника тут ні при чому, бо вони нормальні в демократичному суспільстві, важливий передусім фактор, який визначав спонтанність громади, цієї широкої громади з дітьми шкільного віку включно.

Ішов наступний десяток років. У міжчасі група ідейної студентської молоді заснувала фонд, щоб „купити" катедру українознавства у видатному університеті. Про потребу такої катедри зайва річ будь - кого переконувати, але відсутність її особливо боляче відчувала ґенерація, яка вчилася в американських високих школах, де сторонні чинники підсували їй ідею України, як „юга Росії". Фонд Катедри Українознавства, хоч і працював посилено, зміг добитись аж у 1968 р. першої катедри, яку, після поважних роздумувань, влаштовано у Гарвардському університеті. Все ж існували побоювання, що збірка на три катедри може не завершитись до визначеного реченця.

Пинявість громади у приспішенні збірки можна розцінювати по-різному, але це не стосується спроби цієї аналізи. Факт залишається наявною реальністю, що потрібні фонди зібрано на час, при чому із таким піднесенням та спонтанністю, особливо у кінцевій стадії акції, що здивували не одного оптиміста. Ніби все сталося „протягом ночі", але, подумавши, можна прийти до висновку, що здвигнення цього другого пам'ятника американської України має своє глибоке коріння у подіях останнього десятиліття, у незмінності психології нашої людини, в її чутливості і відданості тим засадам, якими живе нація.

Побудова першого і другого пам'ятника в Америці, звичайно, не єдині вияви жертвенности нашої громади, бо існують ще чудові будинки, імпозантні церкви, музеї, установи. Та якими б цінними вони не були, вони все ж є твором якоїсь частини громади, окремого віровизнання, частини патріотичного кадру, і це нормально для кожної етнічної групи чи народу в цілому. Пам'ятник Шевченкові — це діло соборних рук, спонтанности, спільної ідейної бази, Пам'ятник, як символ Шевченкових ідей, стоїть над усім, понад усіма нами.

Хоч чудо завершення Катедр Українознавства і сталося „протягом ночі", ніч ця тривала роками. Її наша громада не проспала, тонко відчуваючи нюанси подій, зокрема в Україні. Ще від часів, коли якась частина нашої преси „переочувала" бурхливий розвиток тих подій, громада інтуїтивно відчувала, що назріває новий катаклізм на землі її предків. Нарешті, наспіли жорстокі факти з України. І коли б сьогодні Смолич або Білодід запитали, звідки еміґрація взяла силу влаштувати центр українознавчих наук на далекій землі, то не треба було б далеко шукати.

Треба було русифікаторського удару по українській культурі, її намаганням відродитись. Треба було підпалу бібліотеки Академії Наук у Києві, знищення Шевченкового вітражу в київському університеті й арештування студентів під пам'ятником Шевченка, спалення кагебістами стародруків у Видубецькому монастирі, нищення пам'ятників культури, насильного впровадження російської мови по високих школах, обмеження українських видавництв, масового переслідування працівників культури, історії, літератури. І треба було шістьох одчайдушних випусків „Українського Вісника" та численних інших видань. Адже навіть такий факт, як бурхливий ріст Товариства охорони пам'ятників культури в Україні, яке без державної допомоги виросло до семи мільйонів членів і повело масову роботу над з б е реженням культурних надбань, але в яке почали насильно насаджувати партійний елемент та взяли у шруби державної контролі, навіть такий факт не минув уваги думаючої частини нашої громади.

Демонстрації та протести в обороні переслідуваних, хоч і вони іноді потрібні, інформація д о в колишнього світу про ситуацію в Україні, хоч і вона завжди потрібна, гори паперу, списаного на „резолюції" по всяких зборах та з'їздах, які допомагають стільки, як мертвому кадило, — всього цього не вистачило нашій громаді, щоб вона відчула, що справді виконує свою ролю. Чимало бо з тих акцій пройдуть і сліду після себе не залишать, а громада хотіла записати своє ім'я тривкими буквами. Вона глибоко у своїй душі відчувала, що потрібно чогось далеко більшого, постійного, конкретного. В Україні б'ють передусім по основних стовпах, на яких спирається нація, б'ють по науці і культурі, тож в обороні її найбільш ефектовним є збереження здобутків культури і науки тут. І громада прийняла правильне рішення.

(Закінчення буде)

Ярослав Падох

НА МАРҐІНЕСІ ДВОХ ДОПОВІДЕЙ

В неділю 10-го лютого в Українській Вільній Академії Наук у Ню Йорку відбулося наукове засідання Історичної секції, на якому два докторанти Гарвардського Центру Українських Студій, Любомир Гайда та Орест Субтельний, доповідали про україніку в польських, австрійських та французьких архівах, що її вони досліджували протягом 1971 року, шукаючи нових матеріялів для своїх докторських дисертацій. Тема праці Любомира Гайди — „Турецька політика гетьмана Петра Дорошенка", а Ореста Субтельного — „Відносини гетьмана Пилипа Орлика з татарами й турками". Обидва докторанти знають турецьку мову і значну частину документів здобули з турецьких джерел. Доповнили їх скарбами, знайденими в західньоевропейських архівах, де зберігається велике число зовсім невідомих або належно не досліджених і не надрукованих матеріялів, що відносяться до української історії.

З особливо важливих матеріялів, які вдалося Любомирові Гайді відшукати у віденському державному архіві, назвав він звідомлення австрійських послів у Царгороді і в Польщі про діяльність гетьмана Петра Дорошенка і його зв'язки з турками. У Польщі, в бібліотеці Чарторийських, Л. Гайда досліджував т. зв. Теки Нарушевича, в яких важливі матеріяли знайшов до своєї докторської праці. Також багата на українські матеріяли польська Національна Бібліотека, де Л. Гайда знайшов відписи декількох договорів гетьмана Дорошенка з поляками. Є там також численні документи з української історії турецькою мовою, які треба було б дослідити.

Докторант О. Субтельний відвідав у 1971 році Польщу шляхом виміни студентів поміж ЗСА та Польщею і мав можливість присвятити багато часу розшукам у польських архівах і бібліотеках. Допомогою йому й Л. Гайді були догідні умови праці і сприяння науковців та адміністрації архівів і бібліотек. О. Субтельному пощастило знайти в Архіві Чарторийських 52 маловідомих й неопублікованих листи гетьмана Івана Мазепи до польського коронного гетьмана Адама Синявського з років 1704-1708. Там же він відшукав невідомі листи гетьманів Івана Скоропадського та Данила Апостола й запорізьких отаманів.

Відбуваючи свою дослідчу подорож слідами гетьмана Пилипа Орлика, О. Субтельний працював ще в архівах Міністерства Закордонних Справ у Парижі, де є дуже багато матеріялів з історії першої т. зв. мазепинської української політичної еміґрації, з яких велике число пов'язане з діяльністю обох Орликів, батька, гетьмана Пилипа та його сина Григора, французького генерала, що мали великий вплив на східню політику французького уряду.

Найвизначнішим предметом україніки у Франції є оригінал Щоденника, чи радше Діярія гетьмана Пилипа Орлика, що зберігся у замку Григора Орлика, який тепер знаходиться в руках маркіза De la Ville Baugé, нащадка дружини Григора Орлика, одруження яких заарнажував сам французький король Людовик ХУ. Маркіз, колишній сусід та приятель генерала де Голля, зберігає традицію свого українського предка. В дуже добре утримуваному орликівському замку зберігся живий дух цього, за його окресленням „козацького генерала".

О. Субтельний, звітуючи про свої досліди, подав цікаві інформації про рід і характер обох Орликів, що є в центрі його докторської дисертації і видимо фасцинують молодого вченого. Доповідач віддав належне пам'яті та дослідам над українікою у Франції свого попередника, талановитого науковця - дослідника, письменника й журналіста Ілька Борщака, долею архіву якого О. Субтельний поцікавився, на жаль з обмеженим успіхом.

Доповіді обох надійних молодих науковців присутні вислухали з увагою, доказом чого були численні запити, що їх ставили професори Юрій Шевельов, Тарас Гунчак, д-р Василь Омельченко, Мирон Заклинський, д-р Анна Процик, мґр Євген Перейма та інші. Проводив засіданням д-р Василь Омельченко, який представив доповідачів й привітав їх з їх дебютом на терені УВАН.

Сесію закінчив проф. Іван Замша, який висловив надію, що доповідачі будуть частими гістьми УВАН. Немає сумніву, що не лише присутні, але вся наша громада вдоволена нав'язанням, можна сподіватися, постійного й тісного зв'язку між молодими гарвардцями й українськими науковими установами та всією культурною громадою. Бо й немає сумніву, що роля Українського Гарвардського Центру не може бути обмеженою мурами нехай і найбільшого університету.

Треба з признанням відзначити, що наш Гарвардський Центр робить те, що в наші часи і в наших умовах найбільше на потребу, а саме висилає своїх студентів для дослідження архівів у західніх краях, на розшуки нових документів, які поширять дотеперішні досліди й їх висліди. Либонь, ніколи не було стільки, як тепер, українських науковців поза кордонами України. І ще ніколи не було такої великої нагоди досліджувати ще не відкриті, неоцінені скарби, які криються віками по чужих скарбницях. Адже куди легше досліджувати своє в чужих краях, живучи в них й знаючи не тільки нюанси

(Закінчення на стор. 7-ій)

Орест Гаврилюк

ВІНЬЄТИ З В'ЄТНАМУ

(3)

Говорить радо. Він підполковник північнов'єтнамської армії, заступник командира батальйону. Базу атакують два батальйони — всього яких 500 вояків. В більшості північнов'єтнамці, хоч мають трохи партизанів-в'єтконгів. Цілу ніч маневрували в околиці, щоб зайняти якнайкращі позиції. А зі сходом сонця заатакували. Політичний комісар запевняв їх, що це — останній бій за визволення В'єтнаму, а після того всі вернуться додому. На базі — казав він — самі лише кухарі й писарі, отже осягнуть легку перемогу. База повна американських консерв, тож найдяться досхочу. Почувши це, кожний вояк захопив відчинювач до консерв. На доказ, що говорить правду, полонений витягає свій відчинювач із кишені.

Десята година ранку. Комендант виходить із своєї канцелярії на подвір'я. Не знати, що ті червоні задумують.

Раптом довкруги свищуть кулі. Збивають порох біля ніг коменданта. На стінах канцелярії й сусідньої з нею їдальні появляються діри. Командант приліг на землю. В голові одна думка:

— „Червоні вже вдерлися на базу! Слід подбати про безпеку табору".

Не звертаючи уваги на стрілянину, вертається мерщій до канцелярії й притискає червоний ґудзик сирени.

Хлопці займають оборонні позиції всередині табору. Хильцем біжать до бункерів. У шоломах, к а м ізельках проти куль, зі зброєю виглядають немов середньовічні лицарі.

Комендант заліг за рогом будинку. В руці автоматична пістоля. Постановляє дорого продати своє життя.

Тактичний центр повідомляє: — Ворог зайняв пункт Танв Гісп, 500 метрів від головної брами, обстрілюючи базу важкими скорострілами.

Покищо можна відітхнути.

Наказують перенести санітарний пункт углиб бази. Його місце — біля брами, але там вороги обстрілюють гелікоптери, що привозять ранених.

Полудне. Полоненого комуністичного старшину взяли на гелікоптер і повезли на оглядини бази. З повітря бачить ситуацію, мов на долоні. Червоні в селі Тан Гісп. Село оточене американськими танками. Доступ на базу замінований. База обведена валами й заставами з колючого дроту. За укріпленнями розміщені скоростріли й гармати. На біжні чекають бойові літаки.

Полонений підполковник з гучномовця закликає червоних здатися, бо, мовляв, не мають жадних виглядів на успіх. Літаки скидають летючки з його світлиною й власноручно писаним закликом здаватися.

Друга година. Горстка переляканих мешканців Тан Гісп тікає в напрямі до міста. З села виходять 20 комуністів і здаються. Деякі несуть зброю зі собою. Це — в'єтконги, що походять із цієї околиці. Північнов'єтнамські вояки вирішують боротися далі. Вони не можуть здатися, бо це заперечило б твердження Го Чі Міна, що він не має війська на території Південного В'єтнаму. Щораз важче обстрілюють базу.

Третя година. Комендант у бункері на переферії бази. Обсервує поле бою. Ось з з правого боку паралельні летунські біжні. Це - - найбільш рухливе летовище в світі. Протягом минулого року тут літаки знімалися або сідали пересічно щопівхвилини. Тепер звідсіля знімаються бойові джети. Летять низько. Як лише перелетять паркан наприкінці біжні, кидаються, мов люті шершні, на червоних, скидаючи бомби на їхні позиції. Вслід за ними — бойові гелікоптери атакують ракетним і скорострільним вогнем.

Восьма година. Т е м н і є. Стрілянина стихає. Оборонці бази приготовляються на добре заслужений відпочинок. Але ніхто не спить. Всі готові боротися доти, поки буде треба.

Наступного дня ще лунають в околиці поодинокі постріли. Це к о м у н і с тичні снайпери дають про себе знати. Південнов'єтнамська армія очищує терен.

До коменданта приходять з села представники в'єтнамської влади. Просять допомоги. Бояться, що зі знищенням санітарних споруд там може в и н и к нути пошесть.

Комендант виїздить у село. Як часто він їздив цією дорогою! Завжди подивляв чудову церкву в Тан Гісп. В'єтнамці — дуже побожний нарід. У кожному селі й присілку мають одну або й більше церков. Їхні священики не лише духові, але й політичні провідники народу.

Тепер з церкви у Тан Гісп залишилися тільки дві стіни. Збезчещений вівтар. Образи Хресної Дороги попробивані кулями й багнетами. І ціле село Тан Гісп стало лише купою румовищ. Трупи червоних і побита звірина смердять на сонці.

Битва під Б'є Уа була найбільшим боєм весняної офензиви. Штурмуючи безуспішно базу, комуністи втратили 234 убитих і 80 схоплених у полон. З американськ о г о боку був 1 убитий і 10 ранених.

Сьогодні — три місяці пізніше — ніхто не пізнав би села Тан Гісп. Окрім одного старого діда, який не хотів залишати своєї садиби, всі мешканці втекли перед боєм і — оціліли. Згодом повернулися. З допомогою американських вояків очистили й відбудували село. Нові, чепурненькі хатки виблискують проти сонця. А серед села стоїть нова, мурована церква.

***

Майор Стів — пілот. Літає медичним гелікоптером. Забирає ранених з поля бою й перевозить до шпиталю. Важка й відповідальна праця. Від його хисту залежить життя багатьох людей. Але майор Стів — один із найкращих. Де лише починається бій і падають ранені, там зараз з'являється він. Немов ангел-хоронитель злітає з неба й вириває ранених із кігтів смерти. І всі шанують його за це. Хлопці знають, що коли б комусь щось сталося, то за 15 хвилин буде у шпиталі. Бо за ними стежить майор Стів і інші такі, як він.

Радіо передає коротку, лаконічну вістку: — „Контакт з ворогом на узбіччі гори Нуй Ба Ден. Координат Експрес Танґо 235689. Є ранені.

Для майора Стіва і його залоги це сигнал до акції. Скачуть у гелікоптер і вже мчать на подане місце.

Нуй Ба Ден — гора „Чорної Дівиці". Бойові літаки атакують ворожі позиції. Ціла гора вкрита г у с т и м и джунґлями. Лише в одному місці світять голі скелі. І якраз звідти підноситься червоний дим — знак, що там чекають ранені.

Гелікоптер знижується на вказане місце. Терен такий нерівний, що сісти неможливо. Майор Стів задержує гелікоптер нерухомо на пів метра над великою каменюкою. Санітари біжать з раненими.

Ворог побачив гелікоптер і відкриває вогонь із важких скорострілів. Вже к і л ь к а куль поцілило у хвіст гелікоптера. Але це не важне, бо мотор ще діє.

Кулі сиплються щораз густіше. Комендант частини, що на землі, подає знак, щоб відлітати, не чекаючи на решту ранених. Майор Стів не звертає на це уваги.

У слухавках тріскоче голос пілота бойового літака:

— Стів! Там неможливо гаряче! Забирайся негайно і тікай до гори!

Майор Стів спокійно відповідає:

— Заберуся тоді, коли заладую всіх ранених.

Ще одні ноші! Ще одні! Останні! Мотор клекоче з новою силою, і гелікоптер повільно підноситься вгору. Серія пострілів із ворожого скоростріла попадає в кабіну пілота. Майор Стів тратить притомність.

(Закінчення на стор. 8-ій)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1972 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(19)

ВІДПОВІДІ НА ДИСКУСІЮ

(Продовження)

Після цього до відповідей приступив голова Головної Контрольної Комісії мґр **Іван Геврик.** На запит головного секретаря Ярослава Падоха він інформує, що Контрольна Комісія, одержавши скаргу головного секретаря на головного предсідника за здержання йому платні, перевірила справу, переговорила з членами Екзекутиви і одержали їх вияснення, а саме, що платня була здержана згідно з рішенням малої Екзекутиви, що про це попереджено головного секретаря на попередньому засіданні малої Екзекутиви, на якому був встановлений остаточний речінець для віддання конвенційного протоколу для друку та після того ще раз переслухала головного секретаря та гол. предсідника і висловила побажання, щоб в майбутньому такі випадки не повторялися. Рівнож зроблено завваґу, що в таких випадках треба порадитися правного дорадника перед остаточним рішенням. Мґр І. Геврик мав ще особистий запит від головного радного Мирослава Кальби; відносно заваги Контрольної Комісії в її звіті щодо потреби переорганізування праці на терені Канади. Мґр Геврик інформує, що в Канаді треба відновити Канадську Канцелярію згідно з прийнятою на минулій Конвенції резолюцією. Цю канцелярію мав би очолити п. Богдан Зорич. Брак тієї канцелярії дуже відчувався в минулому році. В цій справі він переговорював з секретарями і представниками Відділів Торонтської Округи на зборах тієї Округи, а також переговорював з визначнішими діячами на терені Канади. Всі потверджували, що конечно в Торонті мати союзову канцелярію. Відносно особистого запиту скільки він сам зорганізував членів, мґр Геврик подає скільки він зорганізував в минулому десятилітті, підкреслюючи, що не є постійним організатором і мав обмежений для цього час. А втім думає, що за цілість організаційної праці в Канаді і в Америці відповідає організаційний референт, а дальше канадський обласний організатор і врешті ціле Канадське представництво. Відносно самого терену Вінніпеґу, на тому терені було двох організаторів і вони не мали успіху. В минулому він працював ніччю, а тепер покращало, бо перейшов на денну працю і сподівається, що тепер зможе більше часу присвятити УНСоюзові і буде мати більші успіхи.

Головний контролер **д-р Іван Скальчук** відповідає на запит відносно деяких неточностей в статистичних даних, поданих у звіті заступника гол. предсідника і рекордового секретаря та в звіті головного секретаря за роки 1952 і 1953. Йдеться мабуть про друкарську помилку і це є маловажна справа. Коли ми цю помилку завважали, її треба справити. Члени Екзекутиви повернуться до Головної Канцелярії і там зможуть устійнити причину помилки та її справити. Відносно запиту щодо Корпорації Павлюс Комюніти Корпорейшен д-р Скальчук вияснює, що йому йшло про вияснення справи чи УНСоюз має з цією Корпорацією якінебудь власні фінансові зобов'язання та чи після 48 років буде співласником реальности в 60%, а в 40% буде порторіканська організація. Його запит не становив ніякої критики, але тільки був подиктований потребою повного вияснення участи нашої в цім підприємстві. Відносно протоколу останньої Конвенції, Комісія, яку Головний Уряд минулого року обрав для перевірки протоколу, мала за головне завдання встановити, що з ухвал Конвенції треба трактувати як резолюцію чи рекомендацію, бо це в протоколі не всюди зазначене. Завдання комісії утруднювало те, що ухвали конвенції були розкинені на всі сесії. Комісія зложена з д-ра Гнатюка і д-ра І. Скальчука виконала своє завдання і здала своє справоздання, яке обіймає 4 сторінки друку. Це справоздання переслано 1-го листопада 1971 р. до Головної Канцелярії та Головній Контрольній Комісії. На цій основі Головна Контрольна Комісія зробила свою заключну постанову, яка є поміщена в її звіті. Тому, що з повною певністю не можна установити чи поодинокі ухвали були резолюцією чи рекомендацією, Головна Контрольна Комісія поставила далеко йдуче внесення, щоб Екзекутивний Комітет, а також Головний Уряд, який сьогодні засідає схвалили, щоб усі ухвали винесені 27-ою Конвенцією уважати зобов'язуючими так далеко, як далеко вони не противляться статутовим постановам або державним чи стейтовим законам.

До слова прийшов головний контролер **д-р Михайло Данилюк.** Заки приступив до відповіді на запити, які поставлено до нього, д-р Данилюк виконує приємний обов'язок й інформує, що перед хвилиною одержав телефонічне уповноваження Владики Митрополита Мстислава передати головному предсідникові і всім головним урядовцям його щире привітання і якнайкращі побажання успіху нарад. Зокрема Владика Митрополит сердечно вітає „міні-касира макci-Союзу" з новим вибором на це становище і бажає пані Уляні Дячук найкращих успіхів у її праці. В справі дискусії над плянуванням відносно перенесення „Свободи" до нового будинку та евентуальної зміни системи продукції „Свободи" є мова у його звіті. Не всі його думки подані у звіті, є результатом порозуміння всіх членів Контрольної Комісії; деякі з них є його особистими поглядами з якими, можливо, не всі члени Контрольної Комісії згідні. Уважав і уважає, що перенесення „Свободи" до нового будинку це справа людей професійних, до яких не є кваліфікований ані він, ані інші головні урятовці. Таксамо справа переорганізації, потрібної перекваліфікації персоналу друкарні і редакції, це справа фахівців. Але справа перенесення в принципі це справа Головного Уряду і Головний Уряд повинен в цьому напрямі винести певні рішення, або передати справу Екзекутиві. Друга справа часто порушувана в дискусії, це справа поміщування чи не поміщування матеріялів, які одержує редакція. Вважає, що ця справа є спраґою домовлення між автором і редактором. Також питання коли матеріял є поміщений повинно бути узгіднено з автором. Ця справа вимагає суто індивідуального підходу. Є також питання, які матеріяли слід, а які не слід друкувати у „Свободі". Очевидно, на це можна мати різні погляди, але на погляд д-ра Даннлюка в „Свободі" треба допустити дещо більше реалізму, якщо це не шкодить загальній українській ідеї і УНСоюзові. Очевидно, що це є виключно справа інтерпретації, але такий є його принцип. Думає, що редакція повинна мати вільну руку у виборі матеріялів і у друці тих матеріялів. Тільки тоді, коли не будемо в ніякій формі зобов'язувати редакцію і надавати їй правильник, що вона має право друкувати а чого ні, тільки тоді збережемо свободу преси. Дуже добре, що підкреслив ред. Драґан, що Головний Уряд УНСоюзу в минулому році ратифікував „Кодекс етики українського журналіста". Цей кодекс, схвалений Спілкою Українських Журналістів Америки й Канади, говорить про свободу преси, свободу вислову і свободу думки. Редактор Драґан є обов'язаний поступати по лінії цього нами прийнятого кодексу. Коли я перевіряв з доручення головної Контрольної Комісії „Свободу", я не знайшов в ніякому випадку порушення цього кодексу. Редакція дотримала постанов кодексу, напрямні його були респектовані і я не знайшов ніяких недоліків. Очевидно, кожний з нас може мати на це свою персональну опінію.

Почесна членка Головного Уряду **пані Марія Чучман** поставила під знак питання чи дотеперішня практика, що недужі члени одержують допомогу тільки після п'ятимісячної недуги, є правильною, тим більше, що зі звітів довідалася, що допомоговий фонд зростає. Пані Чучман відповіла головна касирка п-і Уляна Дячук, яка заперечила твердження, що Братський Фонд складається з 15 центів, який кожний член платить незалежно від того скільки має грамот. Багато членів має подвійні грамоти, тому платить тільки 15 центів від одної грамоти а не від кожної зокрема. Прибутки з цього були такі: в 1967 р. $46,261, в 1968 р. — $45,630, в 1969 р. — $44,913, в 1970 р. — $44,599, а в 1971 р. — $43,500. Отож цей Фонд зменшується не збільшується, бо є менше членів, які платять до цього фонду. В останньому році загально наші приходи зменшилися на $7,000, бо коли ми зібрали в 1970 р. $206,000, то в 1971 р. $189,000. Остання конвенція дуже підтяла цей фонд, бо кошти конвенції винесли $240,000. Відносно допомог, це засада, що тільки після 5-місячної недуги виплачуємо допомогу є старою. Про це знають всі наші секретарі і це ми їм пригадуємо.

Головний предсідник **Йосип Лисогір** дав декілька вияснень в справах порушених у відповідях на дискусію. Зокрема вияснив справу, порушену головним радним д-ром Футеєм, щодо нових тенденцій про виключність установ, побудованих на національних чи расових принципах, що мало б відноситися теж до УНСоюзу. Цитуючи інформації, які одержав від досвідчених в цій справі працівників, дійшов до переконання, що сьогодні нам нічого цим турбуватися; але на цю справу будемо в майбутньому звертати пильну увагу. Відносно заввaг д-ра Данилюка в справі перенесення „Свободи" до нового будинку та надбання нових технічних засобів друку, головний предсідник інформує, що переводяться студії над тим питанням, але ще не доведено їх до детайлів. Зокрема треба буде дійти до цього, скільки коштів вимагатиме перенесення до нової канцелярії та її влаштування та скільки можна буде призначити на наше видавництво. Одвертим питанням остає що зробити зі старим будинком, але це тепер не час над цею справою дискутувати. Відносно ствердження Головної Контрольної Комісії щодо задержання платні головного секретаря Я. Падоха, головний предсідник заявляє, що він незалежно від цього звіту Комісії, яким він не є вдоволений, вважає, що він має право це зробити і в майбутності в потребі буде робити це саме.

Головний контролер **Іван Винник** запримічує, що було піднесено, що звіт Контрольної Комісії не відповідає правді, бо немає росту. Він цитує звіт головного касира — стор. 7, який каже, що Братський Фонд в минулому році зріс на $42,000. А втім, він в своїм звіті не говорив про цей чи інший зріст, тільки згадував, що ми в загальному ростемо, маємо 37 мільйонів дол. фондів, велику резерву і т. д. Ще хотів би звернути увагу на проблему книговедення. Уважає, що кошти конвенції треба розділити на 4 роки і в майбутності до Конвенційного Фонду відкладати також відповідну суму поділену на 4 роки. Те, що ми маємо обов'язок виплатити, а не виплатили, повинно бути закнижковане як наше зобов'язання. Також бажав би, щоб прикінці року всі невиплачені залеглості були показані в нашому балянсі під рубрикою наших пасив чи як ми кажемо лайбилиті. Така його порада.

Головний радний **Дмитро Попадинець** заявляє, що крім засідання Канадського представництва в часі фестивалю в Дафині мин. року окремого засідання того Представництва не було і він, як один з членів Представництва, не був делегований в ніякі поїздки. Він прохав, щоб йому дозволити поїхати в Західню Канаду, де сподівався здобути біля 100 членів, але це промовчано. Невдоволений відповіддю головного секретаря, зокрема його порадою, щоб писати окремі листи в різних справах. Він вислав до нього три листи, один до нього, другий до Фінансового Відділу, а третій до редакції, які не дійшли за своїм призначенням. Невдоволений пляном на Канаду, бо він не є реальний. Він і другі члени Канадської Репрезентації відвідували деякі Відділи, які заявили, що не можуть здобути ані одного члена не то 20, як їм було призначено. Треба для кожного Відділу мати спеціялізований плян. Минулими роками ми говорили про здобуття для УНСоюзу Західньої Канади, що не здійснилося. Щоб здійснилося, треба нам запрягти всі наші сили в Західній Канаді.

Головний секретар **Я. Падох відповідає,** що коли лист головного радного Д. Попадинця не дійшов до видавництва і йому не вислали до нової місцевости, де він перенісся жити „Свободи", то йому треба було, з місцевості, куди він виїхав післати зараз пригадку. Коли він після трьох місяців прислав пригадку, видавництво негайно вислало йому газету.

Головний радний **Мирослав Кальба** запримічує противорічість тверджень. В одному ствердженні є мова про те, що немає Канадської Канцелярії, а в звіті є позиції видатків на цю канцелярію.

Заступник головного предсідника на Канаду **сен. П. Юзик** вияснює, що є дві позиції, зв'язані з Канадською Канцелярією ,одна на виплати для головного репрезентанта УНСоюзу на Канаду (чіф ейджент), а друга на секретаря Репрезентації. До цієї справи він обіцяє згодом повернутися під час ширшої дискусії над канадськими справами.

Головний радний **д-р Футей** дав додаткове вияснення в справі т. зв. Мек Лотон кейс та до розправи, яка відбулася в справі братських організацій, які є побудовані на національному чи расому ґрунті. Дораджує студіювати цю справу, зокрема стейтові прецеденси, щоб бути готовими дати відповідь на запит про національну основу членства УНС та бути приготованими на рішення, яке б воно в цій справі не запало. На цьому предсідник нарад сен. П. Юзик закінчив сьому точку порядку нарад, а саме дискусію над звітами ,і приступив до чергової точки нарад.

8. ПРИЙНЯТТЯ ЗВІТІВ

Голова Контрольної Комісії мґр Іван Геврик в імені цілої Комісії поставив офіційне внесення на прийняття усіх звітів зложених на цих річних нарадах. Внесення поставлено на голосування і його прийнято одноголосно.

Після цього відбулася коротка дискусія над тим, чи йдучи за порядком нарад приступити до 9-ої точки справи будови дому УНС, чи відложити її аж до часу, коли прибудуть союзові архітекти. В дискусії брали участь пп. Іван Винник, Володимир Сохан, Іван Геврик, Богдан Футей і Йосип Лисогір, після чого на внесення головного предсідника, схвалено негайно приступити до 9-ої точки.

9. СПРАВА БУДОВИ НОВОГО ДОМУ УНСОЮЗУ І ЗВ'ЯЗАНОЇ ІЗ ЦИМ ОКРЕМОЇ КОРПОРАЦІЇ

Головний предсідник Йосип Лисогір подав коротку історію будови нового дому УНСоюзу, де має приміщуватися головна канцелярія. Площу к. 25,000 кв. стіп під дім закуплено за $50,000 і після довших вагань схвалено побудувати 15 поверховий дім з тим, що банк, який продав УНСоюзові площу, заключив зі Союзом договір про винайм трьох поверхів цього дому на 15 років по 8 долярів за кв. стопу. Набувши площу, УНСоюз вибрав з-поміж кількох оферт, оферту фірми Маскареллі, з якою договорився про будову цього дому за суму $9,610,000. Копання фундаментів під дім розпочато на основі обсліду ґрунту, що його перевела спеціяльно для цього заанґажована фірма. В часі копання фундаментів виявилося, що у ґрунті, на якім має станути будинок, находиться куди більше гранітної скали, що продовжило копання фундаментів на довший час. У зв'язку з цим контрактор вимагає тепер доплати не тільки за втрату, за його твердженнями, 242 днів праці, тобто 35 тижнів, але також на вирівнання коштів матеріялів і робітників, бо в міжчасі ці кошти збільшилися. Справу комплікує державна контроля цін, яка обмежує підвишку матеріялів і платні. На погляд наших архітектів роботи над домом, з приводу довшого копання фундаментів, продовжилося найбільше на 105 днів, а до того ціна робітників не могла значно підвищитися з приводу згаданого вже замороження цін. Наша умова з контрактором передбачує арбітражне полагодження всіх спорів. З уваги на це ми запропонували цій фірмі арбітражне поладнання і заанґажували до того адвоката. В потребі УНСоюз позиватиме контрактора за свої втрати, зв'язані з протяганням будови дому поза речинець. За той час УНСоюз чи створена ним окрема корпорація тратить чинші та відсотки за затягнені зобов'язування. На погляд головного предсідника, будова дому в Джерзі Ситі є дуже корисна і тому навіть більший кошт будови знайде покриття в прибутках з цього дому.

На цьому перервано наради до год. 2:30 по пол. для обіду.

Третій день нарад

Середа, 24-го травня 1972 р.

Сьома (пополуднева) сесія

Сьома, пополуднева сесія Головного Уряду розпочалася о год. 2:45 по полудні. Проводить нею заступник головного предсідника і рекордовий секретар В. Сохан. На порядку нарад дискусія над доповіддю головного предсідника Йосипа Лисогора про новий союзовий дім та його будову.

Головний радний **д-р Б. Футей** пригадує, що йому та панві д-р **Анні Чопик** доручено переглянути документи, які відносяться до дому УНСоюзу та що вони це виконали . Його опінія подана була в його звіті, тож її не повтаряє. Та всеж підносить три питання: як обрано дирекцію нової Корпорації, хто є її шеровцем і чи передбачено конфлікт інтересів, згідно з постановою статуту і статуту Корпорації. Пані Анна Чопик в основному погоджується з опінією д-ра Футея, додаючи, що на її погляд Екзекутива може делегувати свого члена до голосування в новоствореній корпорації на основі своїх шерів в тій же корпорації.

Головний контролер **д-р Іван Скальчук** підмічує, що Контрольна Комісія дискутувала з архітектами чому в договорі з контрактовою фірмою не була вставлена спеціяльна клавзуля відносно часу виконання роботи та кари на випадок припізнення виконання. Підмічує дальше, що недогляд з встановленням кількости каменя на площі, на якій будується дім, якого виявилося чотири рази більше як експерти подали, можна було оминути, коли б були взяли двох експертів і коли б було виявилося, що кошт копання фундаментів зависокий. Може краще було б не будувати будинку на тій площі. Ясно, що верчення були незадовільні, опінія була помилкова і вона нам може коштувати мільйон до півтора мільйона долярів. Дивується, що наші архітекти аж так дуже різняться в своїй опінії з вимогою контрактора. Також дивується, що контрактор не хотів погодитися на нашу пропозицію арбітражу і просить вияснення в цій справі. Бажає довідатися, які були кошти адвоката, тобто який був його гонорар та чи є певність, що весь будинок після вибудування, буде можна винайняти.

Головний радний **Тарас Шмаґала** підкреслює, що він голосував за будовою будинку в Джерзі Ситі і тому ставиться до цієї проблеми зовсім позитивно. Не погоджується з усіми інформаціями, які дано про будову, а зокрема про можливу доплату до договореної ціни будови дому. Також не у всьому погоджується з головним предсідником, щодо виглядів винайму дому та прибутків з нього. Треба рахуватися, що дім коштуватиме від 11 до 12 мільйонів долярів і треба признати, що не все пішло як слід. Одначе, що зроблено в добрій вірі і тому треба прийняти так як є, хоч ситуація дуже клопітлива. Підмічує, що в такій справі, як будова дому, треба постійного і повного порозуміння з усіми головними урядовцями, бо всі ми відповідаємо за Союз і за справи цього дому. Запитує, що зроблено в тому напрямі, щоб наперед винайняти приміщення в новозбудованому домі, очевидно ті, які не буде уживати УНСоюз. Підмічує, що був членом будівельного комітету.

Почесний член Головного Уряду **В. Дідик** запитує, чому кошт будови союзового дому аж такий високий, коли кошт другого дому, в якім є заанґажований Союз, хоч має мати 23 поверхи, коштуватиме куди менше, бо тільки вісім з половиною мільйонів долярів.

Заступник головного предсідника **проф. Іван Телюк** підмічує, що він у своєму звіті а потім у дискусії підкреслював потребу постійної інформації (паблик рілейшенс) для членства та постійної інформації і порозуміння між Екзекутивою та Головним Урядом.

Головний секретар **Я. Падох** підкреслює, що фірма експертів, яка досліджувала ґрунт на площі, на якій будується дім УНС, відповідає за свою помилку в експертизі, зокрема таких великих розмірів. Звертає увагу, що наші втрати, які ми мали б понести в зв'язку з продовжуванням будови дому ми повинні перекинути на цю фірму. Запитує чи стейтове право Ню Джерзі вимагає, щоб усі директори Союзової Корпорації створеної в зв'язку з будовою дому, були резидентами цього стейту.

Головна радна д-р **Анна Чопик**, яка досліджувала нюджерзьке право, стверджує, що такого обмеження немає, хіба що таке обмеження передбачує чартер тієї корпорації.

Гол. радний д-р **Б. Футей** заявив, що перевірив лише чартер корпорації і кошторис ахітектів.

Головний радний **М. Кальба** підмічує, що кошт будови дому є вищий, як передбачено, а до того немає певности, чи можна буде винаймити всі приміщення в тому домі. Запитує чи тепер ще можна б замість 15, будувати дім на 12 поверхів. Конвенція схвалила 7.5 до 8.5 мільйонів дол. на дім, а ми дійшли до 10. Пропонує потягнути до відповідальности експертів від каменя.

Головний контролер **д-р І. Скальчук** висловлює думку, що коли б новобудований будинок не можна було в переважній частині винаймити, то це спричинило б важкі втрати. Його інформовано, що директори корпорації, яка є формальним власником союзового дому, мусять бути резидентами стейту Ню Джерзі. Тепер, у світлі інформацій д-р Анни Чопик, показується інакше. Завважує, що інформації, які одержує Контрольна Комісія, повинні бути удїлювані компетентно.

Заступник головного предсідника на Канаду **сен. П. Юзик** підмічує, що довкола будови дому творяться різні поговірки, які треба спростувати і їх поборювати. Сподівається, що будова дому покажеться корисною.

Почесний член Головного Уряду УНС **інж. С. Куропась** підмічує, що був противником будови дому в Джерзі Сити, а зате хотів, щоб його будувати на Союзівці, але це не значить, що тепер буде поборювати цей задум. Те, що довкола дому є різні поголоски, у великій мірі завинив УНСоюз і „Свобода", які писали про той дім занадто обіцююче. „Свобода" писала, що в тому домі будуть винайматися тільки цілі поверхи. Виглядало на те, що тих поверхів забракне. Тепер є сумнів, чи Союз за вложені гроші в цей будинок одержить той відсоток, який приносять тепер наші інвестиції. Запитує, чи УНСоюз дістав від контракторів запоруку доброго виконання будови (перформанс бонд). Дораджує занадто не реклямувати цього дому в пресі.

Головний контролер **І. Винник** пропонує, щоб ожививти комітет, що був створений для будови цього дому та до нього додати або до Дирекції Корпорації ще дві особи, по одній особі з Контрольної Комісії і з Головної Ради, щоб була більша відповідальність, зглядно, щоб цю відповідальність розложити на більше осіб. Запитує, скільки в цьому році прийдеться Союзові виплатити зі своєї каси на будову цього дому та чи є плян звідки ці гроші одержимо. Підкреслює, що на дім є звернена увага громадян в ЗСА і в Канаді, бо справа дуже серйозна.

Головний радний **д-р Б. Футей,** нав'язуючи до слів сенатора Юзика про те, що чув критику УНСоюзу між студентством Канади, підмічує, що таке критичне відношення дається ствердити також на терені ЗСА. Дораджує робити протизаходи порядком належної інформації.

Заступниця головного предсідника **пані Марія Душник** підмічує, що будинок є щойно в будові й тому ще немає ніякої загрози в тому, що будинок не винаймлено.

Головний радний **М. Кальба** запитує чи на вільних площах в околиці союзового будинку не загрожує будова подібних конкуренційних домів, призначених для канцелярійного приміщення.

Почесний член **І. Іванчук** підкреслює, що господарське життя в Америці зростає, то ж вірить, що після вибудування союзовий дім знайде комірників.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ

ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНСОЮЗУ, яке відбулося 26-го травня 1972 р. о год. 4:45 по полудні, по закриттю Річного Засідання Головного Уряду Українського Народного Союзу, в приміщеннях „Союзівки", в Кергонксоні, Н. Й.

В засіданні взяли участь:
Йосип Лисогір — головний предсідник
Проф. Іван Телюк — заступник гол. предсідника
Сенатор Павло Юзик — заступник головного предсідника на Канаду
Марія Душник — заступниця головного предсідника
Володимир Сохан — заступник головного предсідника і рекордовий секретар
Д-р Ярослав Падох — головний секретар
Уляна М. Дячук — головний касир
Антін Драґан — головний редактор

Головний предсідник Йосип Лисогір відкрив наради та поінформував про потребу назначення асистента керівника Організаційного відділу д-ра Ярослава Падоха, згідно з внесеною резолюцією Організаційної Комісії на річних нарадах Головного Уряду, та запитав головного секретаря д-ра Ярослава Падоха, чи він має на примітї якогось кандидата. Головний секретар відповів, що має і назвав кандидата. Головний предсідник Йосип Лисогір запитав присутніх, чи є ще інші кандидати й тоді заст. гол. предсідника проф. Іван Телюк зголосив другу кандидатуру.

Заступниця головного предсідника Марія Душник запитала присутніх ,чи обидва кандидати погодилися обняти пост асистента. Головний секретар д-р Ярослав Падох відповів, що його кандидат погодився, а заст. гол. предсідника проф. Іван Телюк запевнив, що він говорив зі своїм кандидатом і він також дав свою згоду.

Головний секретар д-р Ярослав Падох гостро запротестував і просив децизію в тій справі відложити на пізніше засідання, бо по 6-ти днях нарад і протоколування він є занадто перемучений, а також не бачить причини, чому справу його асистента треба вирішувати в такім поспіху. Д-р Ярослав Падох підчеркнув, що йому не потрібно асистента, але англомовного секретаря, про що він просив Організаційну Комісію. Він не хоче, щоб йому накидати асистента. На його думку, таке не водиться в цілім світі, щоб комусь накидати асистента.

Заступниця гол. предсідника Марія Душник дала внесок, щоб рішення в справі вибору асистента відложити. Головний предсідник Йосип Лисогір ствердив, що нема причини скликувати ще раз усіх членів Екзекутиви, коли вони є тепер тут, і піддав внесок Марії Душник під голосування. За відложенням рішення було 2 голоси, проти відложення рішення 4 голоси.

Тоді головний предсідник Йосип Лисогір піддав під голосування кандидата д-ра Ярослава Падоха.

Головний секретар д-р Ярослав Падох заявив, що він голосує тільки під примусом і протестом та, що він не є здібний брати участи в нарадах.

За кандидатурою першого кандидата був 1 голос, проти 4 голоси. Два члени Екзекутиви здержалися від голосування. Опісля головний предсідник піддав під голосування другу кадидатуру, за якою було 5 голосів. Два члени Екзекутиви здержалися від голосування.

Після голосування, головний предсідник Йосип Лисогір ствердив, що Степан Гавриш, кандидатуру якого ставив заст. гол. предсідника Іван Телюк, є назначений асистентом керівника Організаційного відділу і що Екзекутива усталить його функції та дату, відколи він цей пост перебере.

На внесок заст. гол. предс. і рекордового секретаря Володимира Сохана засідання закрито о год. 5.05 по полудні.

Уляна Дячук, головний касир

ПРОТОКОЛ З НАРАД

ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНСОЮЗУ,
що відбулися на Союзівці, в Кергонксоні, Н.Й., 18-го серпня 1972 року.

В нарадах взяли участь всі члени Головного Екзекутивного Комітету, а саме: головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника на Канаду сен. Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох, головний касир пані Уляна Дячук і головний редактор „Свободи" Антін Драган.

1. ВІДКРИТТЯ НАРАД

Наради відкрив головний предсідник Йосип Лисогір о год. 2-ій по полудні і запропонував наступний порядок нарад, який прийнято одноголосно:

1. Відкриття нарад.
2. Затвердження протоколу з попередніх нарад.
3. Звіти: гол. касира пані Уляни Дячук, гол. секретаря д-ра Ярослава Падоха, заст. гол. предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана, заст. гол. предсідника проф. Івана Телюка, заст. гол. предсідника на Канаду сен. Павла Юзика, заступниці гол. предсідника пані Марії Душник, гол. предсідника Йосипа Лисогора, гол. редактора „Свободи" Антона Драгана.
4. Справа річного засідання Української Національної Корпорації для Віднови Міста.
5. Репрезентації.
6. Різне.
7. Закриття нарад.

Головний предсідник Йосип Лисогір, після прийняття порядку нарад, поставив внесок, щоб ці наради протоколував заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан тому, що на порядку нарад є такі справи, в яких безпосередньо заанґажований гол. секретар, а особливо справа затвердження оспорюваного ним протоколу з нарад Головного Екзекутивного Комітету з 26-го травня 1972 року. Заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк звернув увагу, що такою спірною справою є тільки апробата протоколу, а головний секретар д-р Ярослав Падох заявив, що призначення когось іншого для протоколування нарад було б протистатутовим рішенням.

Гол. предсідник Й. Лисогір покликався на 39-ий параграф статуту, який говорить, що „заступник головного предсідника і рекордовий секретар має виконувати такі обов'язки, які приділить йому Головний Уряд і Екзекутивний Комітет, без огляду на те, чи такі обов'язки приділені Правом і Статутом Союзу іншим членам Екзекутивного Комітету". Внесок головного предсідника не був піддержаний.

Тоді заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк поставив внесок, щоб перебрати від головного секретаря протоколування тільки тієї точки нарад, в якій буде обговорювана і вирішувана справа оспорюваного протоколу нарад з 26-го травня 1972 р., бо такі є парляментарні приписи, і вони відносяться до даного випадку, як і до інших можливих випадків з іншими членами Екзекутивного Комітету. Його внесок піддержав гол. касир п-і Уляна Дячук, після чого за внесок голосували чотири члени Екзекутиви, один голосував проти, а В. Сохан здержався від голосування. Згідно з цим рішенням гол. предсідник Й. Лисогір попросив заст. гол. предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана протоколувати цю частину нарад аж до чергової точки.

2. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОТОКОЛУ З ПОПЕРЕДНІХ НАРАД

Відкриваючи дискусію над другою точкою нарад, а саме затвердження протоколу з нарад Головного Екзекутивного Комітету з 26-го травня 1972, гол. предсідник Й. Лисогір попросив до слова гол. касира п-і Уляну Дячук, яка протоколувала ці наради. Гол. касир п-і Уляна Дячук поінформувала, що вона протоколувала наради Головного Екзекутивного Комітету 26-го травня 1972 року згідно з дорученням головного предсідника і виготувала на підставі своїх записок протокол, копії якого розіслала всім членам Головного Екзекутивного Комітету. Від заступника гол. предсідника проф. Івана Телюка вона одержала відповідь, що він годиться з текстом протоколу, лише радить затвердження його відкласти до чергових нарад Екзекутиви. Так само відповіли: заступниця гол. предсідника п-і Марія Душник, заступник головного предсідника на Канаду сен. Павло Юзик, заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан та головний предсідник Йосип Лисогір. Від головного секретаря д-ра Ярослава Падоха, як вияснила п-і Уляна Дячук, одержала вона листа і другий текст протоколу, що його написав головний секретар. Тому тепер, коли існують два протоколи, перший, що його написала вона сама 7-го червня, і другий, що його виготовив 9-го червня головний секретар д-р Ярослав Падох, мала б Екзекутива вирішити, котрий з цих протоколів правильний.

Головний секретар д-р Ярослав Падох пригадує, що пані Уляна Дячук не могла писати протоколу, бо це річ протистатутова, як також тому, що не було такого рішення ані Головного Уряду, ані будь-кого іншого, щоб можна було передавати комусь іншому, як головному секретареві, писати протокол. Головний секретар твердив, що той протокол, чи він для нього приємний, чи неприємний, повинен підписати він сам, як головний секретар, і опублікувати його. Опісля головний секретар подав ряд завваг відносно змісту протоколу, заявляючи, що він був на цих нарадах проти призначення асистента, тому що він в дану пору більше потребував англомовного секретаря, і що він мав на увазі обсадження посту такого англомовного секретаря, коли ставив кандидатуру Романа Ференцевича, як також коли висловлював критичні зауваги про Степана Гавриша (другого кандидата) відносно того, чи він надається на цей пост. Він звернув увагу на розбіжності між двома версіями протоколу, що їх виготовили пані Уляна Дячук та він сам, і покликався на запис ходу нарад на магнетофонній стрічці. Вкінці гол. секретар д-р Ярослав Падох тивний Комітет, без огляду на те, чи такі обов'язки приді- що його він зладив на підставі запису на стрічці і предкладає для затвердження цій нараді.

Заступник гол. предсідника Володимир Сохан пригадав головному секретареві, що він не робив жадних нотаток чи записів під час нарад Екзекутиви 26-го травня, щоб могти з них опісля зладити протокол. У відповідь на це головний секретар д-р Я. Падох вияснив, що перший текст протоколу виготовив він з пам'яті, але вже другий, тут предложений, зладив на підставі запису на магнетофонній стрічці. Тоді В. Сохан звернув увагу на те, що на магнетофонній стрічці є приблизно дві третини ходу нарад Екзекутиви, що на початку нарад ніхто не записував їх на стрічку. Це сталося щойно тоді, коли виникла контроверсія після номінації двох кандидатів на асистента керівника організаційного відділу, і коли він (В. Сохан) запропонував ці наради записувати на стрічку, щоб запобігти пізнішим непорозумінням. Тому й не можна, на думку В. Сохана, базувати тепер протоколу тільки на записі на стрічці, коли цей запис не має цілого перебігу згаданих нарад. Заступник гол. предсідника В. Сохан запропонував апробувати протокол, що його зладила й розіслала всім членам Екзекутиви для апробати головний касир пані Уляна Дячук, в такому повному тексті, як він був предложений Екзекутиві. Рівночасно він запропонував критичні зауваги головного секретаря про кандидата на асистента керівника організаційного відділу Степана Гавриша пропустити в тексті, який буде проголошений у „Свободі" з уваги на добро УНСоюзу.

Головний предсідник Й. Лисогір підкреслив, що запис на стрічці був неофіційним, а тільки приватним записом головного редактора Антона Драгана, якого попросили записувати хід нарад щойно після відбуття певної частини нарад. Він теж звернув увагу головному секретареві на те, що це вже вдруге трапляється таке, що, всупереч рішенням Головного Екзекутивного Комітету, головний секретар не постарався про те, щоб і ці наради були записувані на магнетофонну стрічку.

Заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк спростував твердження гол. секретаря д-ра Ярослава Падоха відносно протоколу з нарад 26-го травня 1972, запевняючи, що на тих нарадах поставлено дві кандидатури на асистента керівника організаційного відділу, і що першого кандидата на цей пост поставив був головний секретар, а другого він сам. Він також ствердив, що особа, яка протоколувала наради і робила записи під час нарад, мусіла точно охопити те, про що була мова на нарадах, і тому він вважає, що не можна брати під увагу якогось другого, пізніше спрепарованого протоколу.

Заступник гол. предсідника на Канаду сен. Павло Юзик сказав, що, як він собі пригадує, головний секретар відмовився був протоколувати засідання 26-го травня, і тому тут не може бути й мови про два протоколи. Він думає, що треба брати до уваги протокол, зладжений головним касиром пані Уляною Дячук, і лише дискутувати над його схваленням та евентуальними змінами чи додатками до нього.

Головний секретар д-р Я. Падох пригадав, що він має відпис зі стрічки ходу нарад Екзекутиви з 26-го травня і просить, щоб протокол головного касира узгіднити із записом на стрічці або навіть передати цю справу на малу Екзекутиву, яка могла б ще раз перевірити цей протокол.

Головний предсідник зарядив закриття дискусії, тому що вислухано вже думки всіх дискутантів, і піддав під голосування внесок заступника гол. предсідника В. Сохана апробувати протокол нарад Головного Екзекутивного Комітету з 26-го травня 1972 року, що його виготовила і предложила Екзекутиві пані Уляна Дячук, з тим, що в проголошеному в „Свободі" тексті будуть пропущені такі місця, публікація яких була б шкідливою для УНСоюзу.

Головний секретар д-р Ярослав Падох пригадав предсідникові, що він теж мав внесок, якого предсідник не ставить під голосування. Він заявив, що не можна голосувати, коли нема другого внеску, бо треба знати, за котрим голосувати.

Заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк звернув увагу на те, що не можуть бути поставлені під голосування рівночасно два внески, і тоді головний предсідник зарядив голосування над внеском В. Сохана. Цей внесок піддержали заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк і заступник гол. предсідника на Канаду сен. Павло Юзик. За внеском голосувало 5 членів Екзекутиви, а один голосував проти внеску.

Після проведеного голосування головний секретар д-р Я. Падох, забравши слово у формальній справі, вдруге пригадав, що головний предсідник не піддав його внеску під голосування. Над цим питанням чи після вирішення справи протоколу треба ще голосувати над другим внеском, і чи був такий внесок формально поставлений, зав'язалася дискусія, у висліді якої головний секретар поставив внесок апробувати зміни і доповнення до протоколу, що його зладила пані Уляна Дячук, узгляднивши запис нарад на магнетофонній стрічці. Головний секретар пригадав, що, на його думку, на нарадах була мова не про асистента керівника організаційного відділу, коли ставлено кандидатів, але про англомовного секретаря, і що дискусія та його критичні зауваги про другого кандидата відносилися до здібностей цього кандидата виконувати обов'язки англомовного секретаря.

Тоді на запит заступника головного предсідника на Канаду сен. Павла Юзика подала головний касир пані Уляна Дячук вияснення, що на нарадах 26-го травня, що їх вона протоколувала, була цілий час мова про асистента керівника організаційного відділу, а ніколи про англомовного секретаря, коли ставлено кандидатури. Тому головний секретар також висловлювався проти особи, номінованої на асистента, коли він противився номінації другого кандидата. Вкінці пані Уляна Дячук покликалась на те, що всі члени Екзекутиви були приявні на цих нарадах і самі добре чули, про що там була мова.

Внесок головного секретаря д-ра Я. Падоха піддав головний предсідник Й. Лисогір під голосування. Внесок не був піддержаний, і за нього віддав один голос внескодавець. Проти цього внеску голосували чотири члени Екзекутиви, а пані У. Дячук здержалася від голосування.

На тому вичерпано справи другої точки нарад і головний предсідник повідомив, що протоколування дальших нарад перебирає головний секретар д-р Ярослав Падох.

3. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ ТА ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Звіт головної касирки п-і Уляни Дячук

Першою звітувала головна касирка УНСоюзу пані Уляна Дячук. Подавши загальний господарський стан УНСоюзу, вона з'ясувала докладно стан нових і давніх інвестицій у гіпотечних позичках і бондах, порівняла стан місячних замкнень поміж двома звітовими періодами і поінформувала про акцію допомоги поводянам і фінансування будови нового союзового дому.

ІНВЕСТИЦІЇ:

Бонди, дозрілі до виплати:

Province of Ontario, 4% Bonds, due 6/30/72 -- $75,000.00

Відкликані бонди:

2m Tennaco Inc. 1st MTGE Pipe Line Bos. 9%, due 9/1/89 -- $ 2,009.00

НОВІ ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ

315 Longworth Ave., Hasbrouck Heights, N.J,	$12,000.00
66 Humberview Ave., Toronto, Ont.,	27,000.00
2073 Vyse Ave., Bronx, N.Y.	10,000.00
838 Brodhead Rd., Aliquippa, Pa.	25,000.00

ПРОДАНО РЕАЛЬНІСТЬ

2073 Vyse Ave., Bronx, N.Y.

ЗАМКНЕНІ ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ

3441 W. North St., Chicago, Ill.
2010 Arthur Ave., Bronx, N.Y.

Спізнені гіпотечні позички:

10 гіпотечних позичок не вирівняли місячних рат за два місяці.

За три або більше місяців довгують:

1. Українська католицька церква у Мельровз Парк, Па. Залягає з відсотками від позички за час від 1/1/72. В липні прислали приблизно $1,700.00. Сума позички — $181,758.46, місячні рати — $1,688.00.

2. Орест Кавка, Детройт, Міч. Нова позичка. Податки не вирівняні за рр. 1969-1971. Залягає з вплатами від 6/1/72. Якщо не вирівняє податків і рат, в понеділок 21 серпня 1972 почнемо замикати цей морґедж.

3. 540 Fox St. Oper. Corp. Страйкують мешканці дому і не платять чиншів. Власник платить нам за податки. Має високу суму забезпечення будинку. Справа чиншів в суді ще не вирішена.

Продаж будинків:

Продаємо 4 будинки на загальну суму $100,000.00. В купні є включені наші 3 нерухомості:

1. 970 Home St., Bronx, N.Y., книжкова вартість	$15,190.57
2. 2982 Daly Ave., Bronx, N.Y., книжкова вартість	$24,057.94
3. 2010 Arthur Ave., Bronx, NY., книжкова вартість	$66,743.08

а також реальність 888-890 So. Blvd., Bonx, N.Y., морґедж якої замикаємо:

Сума позички	$20,328.46
Податок до вирівнання	14,003.43
Разом	$34,331.89

Разом на книжках у нас ---- $140,323.48

Гіпотечні позички в стані замкнення:

ПОРІВНЯННЯ МІСЯЧНИХ ЗАМКНЕНЬ
від попереднього засідання Екзекутиви в березні 1972 р.

СТАН ЧИННИЙ

	Березень	Липень	Балянс
Готівка	459,411.40	417,604.30	— 41,807.10
Бонди	25,549,774.84	25,472,795.77	— 76,979.07
Уділи	518,291.09	519,599.16	1,308.07
Гіпотечні позич.	7,283,983.58	6,858,052.67	—425,930.91
Позички на грам.	537,471.05	524,148.11	— 13,322.94
Реальності	630,758.45	638,173.48	7,415.03
Друк. і електр. машини	26,879.67	26,879.67	—
Позичка для УНКМВ	2,001,537.37	2,615,301.34	613,763.97
Разом	$37,008,107.45	$37,072,554.50	$64,447.05

СТАН ДОВЖНИЙ

Фонди:			
Забезпеченеві	36,363,855.09	36,412,825.32	+ 48,970.23
Братські	344,794.50	339,963.27	4,831.23
Сирітський	160,120.07	161,500.18	1,380.11
Захисту	105,908.69	128,985.64	23,076.95
Наглої Потреби	33,429.10	29,280.09	— 4,149.01
Разом	$37,008,107.45	$37,072,554.50	$64,447.05

No. 582, QXLT Realty, 500 E. 11th St., New York, N.Y. Позичка вигасла на день 15-го серпня ц.р. Ми відмовилися її відновити, і тоді власник від 6/15/72 перестав платити рати. Податки заплачені на час. Сума позички $29,523.79 Реальність має 25 мешкань і шість крамниць. Тепер навколо неї дуже погана околиця.

No. 607, Ніканор Бабій, Торонто. В стані замкнення від деякого часу. Адвокат власника обіцяв вирівняти залеглість, але не переслав грошей нашому адвокатові на домовлений час. Залягає з вплатами від 11/19/71.

No. 986, Володимир Лодинський, Ню Гейвен, Конн Власники другої гіпотечної позички перебрали реальніст. і обіцяли сплатити нашу позичку.

Власники наступних реальностей передали нам їх ми ними завідуємо до часу, аж переберемо їх на власність через замкнення позичок:

No. Buko Realty, 759 Melrose Ave., Bronx, N.Y. Сума нашої позички становить $17,274.25. На реальності тяжить довг незаплачених податків від першого чвертьріччя 1969/70 р. Сума податків на день 6/30/72 була приблизно $16,400.00. Дім має 16 мешкань і 6 крамниць. Річні чинші — $23,688.00.

No. 518, Nebo Realty, Inc., 888-890 Southern Blvd., Bronx, N.Y. Сума нашої позички — $21,095.46. Залеглі податки $13,700.00, 15 мешкань і 2 крамниці.

Купує їх:

John Possentini, 3989 White Plains Rd., Bronx, N.Y. без завдатку. На повну суму ціни купна даємо гіпотечну позичку на 7½% річно. Будинок при 3441 W. North St, Chicago, Ill. виставлений на продаж. Досі не маємо приступної оферти (книжкова вартість $18,555.05).

АКЦІЯ ДОПОМОГИ ПОВОДЯНАМ

На підставі першого списку, який виготовив п. Степан Гавриш, базуючися на даних, представлених секретарями Відділів чч.: 29, 30, 48, 99, 164, 169, 215, 223, 271, 278 і 282 — ми виплатили нашим членам, потерпілим від повені, суму $9,500.00.

Опісля виявилося, що є більше членів, які зазнали шкоди, тобто вода заляла пивниці і цілий перший поверх їх домів, про яких ми раніше не знали. Додатково виплачено їм 28-го липня ще суму $4,800.00. Разом допомога поводянам становить $14,300.00, яку виплачено 92 родинам.

Наша акція збірки фондів принесла дотепер тільки суму $1,775.00.

Спізнені рахунки:

17 Відділів залягають з вплатами вкладок за липень 1972 р.

Відділ ч. 403 залягає від 11/71.
Відділ ч. 494 залягає від 3/72.
Відділ ч. 361 залягає від 6/72.

УНКорпорація для Міського Відновлення.

Будову нових приміщень фінансуємо своїми фондами та позичкою на підкладі наших інвестицій в бондах, яку нам уділив банк Commercial Trust Co. в Джерзі Сіті.

На кінець липня ц.р. позичка в даним банку виносила $1,725,000.00. З огляду на те, що банк не може позичити більше, як $2,000,000.00, робимо старання, щоб подібну позичку затягнути у місцевому банку First National Bank. Умовини їхньої позички дещо вищі, бо Commercial Trust Co. начисляє собі т. зв. prime rate, а First National банк ½ відсотка більше.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ ЯРОСЛАВА ПАДОХА

Головний секретар Ярослав Падох дав огляд організаційної кампанії за перше півріччя та за чотиримісячну весняну кампанію, яка тривала від березня до кінця червня. В першому півріччі 1972 року пляновано здобути 2,600 членів, а придбано 1,876, отже виконано намічений плян на 72 відсотки. Область Ню Йорку, міста і стейту, яка є під опікою обласного організатора Василя Оріховського, виконала свою квоту найкраще — на 98 відсотків, придбавши 394 нових членів. Найбільше число членів здобула область під опікою обласного організатора Степана Гавриша, яка придбала 558 членів, виконавши свою квоту на 68 відсотків. Область, що є під опікою обласного організатора Євгена Репети, здобула 539 членів, виконавши свій плян на 92 відсотки, а область Канади, під опікою обласного організатора Василя Дідюка, здобула 226 членів, виконавши свою квоту на 56.5 відсотка. У Відділах, що не належать до ніяких областей придбано 159 членів, тобто 39.5 відсотка їхньої квоти. В окремій весняній кампанії область В. Оріховського придбала 304 члени (100 відс. квоти) та область Є. Репети — 403 членів (89.5 відс. квоти), область С. Гавриша — 409 (63 відс. квоти) та область В. Дідюка — 158 членів (62.5 відс. квоти). Поза областями придбано 101 члена. Разом весняна кампанія принесла 1,274 членів на заплянованих 2,000 членів. Першунами першого півріччя поміж відділовими організаторами є Михайло Семків, Чикаго, Микола Хоманчук, Асторія, п-і Квіка Стецюк, Джерзі Сіті, і Петро Головачук, Пассейк. Поміж обласними й постійними організаторами передові місця зайняли В. Дідюк, С. Гавриш і Б. Дейчаківський. В першому півріччі УНСоюз придбав чотирьох членів Клюбу Заслужених, які придбали 25 і більше членів та 39 „будівничих УНС", тобто таких організаторів, які придбали між 10 і 24 членів. Разом 43 особи. Порівнюючи подані вище числа першого підріччя цього року з таким самим періодом часу з минулого року, ствердчуємо звишку числа нових членів і водночас знижку втрат, про що точніше розкаже звіт рекордового відділу. В звітовому часі постали три нові Відділи, а саме в травні 205-ий Пластовий Відділ в Йонкерсі, в черані 61-ий в Вискансин Делс, Виск., і в липні 415-ий в Четам, Онтеріо. Два Відділи об'єдналися, а саме Відділ ч. 199 в Емгерст, Масс. увіллявся у Відділ ч. 207 в Дірфілді, Масс. В липні прибуло нових 287 членів, а в серпні досі кругло сотня.

З інших організаційних орудок в звітному часі продовжується пошукування постійних та обласних організаторів, зокрема серед молоді та пенсіонерів. Часті оголошення в ЗСА і Канаді покищо не увінчалися видним успіхом. Від липня працює, як постійний організатор на терені Лорейну і Клівлендської округи, Богдан Дейчаківський, а Відділи на терені провінції Саскачеван перейшли у відання секретаря 444 Відділу Лева Вовка. Розпочав працювати, як постійний окружний організатор шамокинської округи секретар 78-го Відділу в Майнерсвил, Па. Іван Петрунцьо. Вдержується постійний зв'язок з Округами, які одержують щомісячні статистичні листки зі станом організаційної праці їх Відділів. Переслано Відділам деяку кількість двох свіжонадрукованих ґратуляційних карток, і є надія, що їх масово уживатимуть секретарі для затіснення братських взаємин з членами, що й поможе в організаційній праці та її успіхах. Оголошено в „Свободі" звишку передплати із закликом, щоб передплатники ставали членами УНС, що на дві третини обнизить їх передплату, за яку зможуть набути забезпечення. Закінчено виготування адресаря передплатників - нечленів і розіслано їх обласним організаторам до вжитку округ і Відділів для приєднання їх до УНС. Разом з іншими відділами головної канцелярії подається короткі огляди організаційної праці і її вислідів в „Українському Тижневику". Підготовано дальші статті та інші матеріяли для чергових чисел „Трибуни УНС". В газеті УНС вміщується нові кличі-слоґани. Розіслано Відділам підсумки піврічної кампанії, в яких подано не лише число придбаних членів, а їхні квоти, але також їх втрати чи прибутки за перше півріччя та скільки членів Відділи мають ще придбати до кінця цього року. Передплачено для обласних організаторів, як один із засобів їх вишколу, фахову забезпеченеву газету „Сейлсменс Воркшап". З інших секретарських справ слід згадати підготову до друку резолюцій і рекомендацій річних нарад Головного Уряду; вміщено в „Фратернал Монітор" нове оголошення УНС з його новим будинком; вдержувано зв'язок зі стейтовими братськими Конґресами, на річні збори яких делеґується представників УНС; Виготувано ряд привітів-оголошень у зв'язку зі зборами та ювілеями громадських установ й ін. Виготовлено протокол річних нарад, який має бути порівняний і доповнений на основі транскрипту з магнетофонної стрічки, який на 426 сторінках перед тижнем, 11 серпня ц. р. д-р М. Сосновський закінчив і переслав останню частину до головної канцелярії. Це забере декілька днів праці, тому вже можна приступити до друку протоколу, значна частина якого, зокрема звіти, вже складені.

На запит головного предсідника, коли буде остаточно закінчений протокол річних нарадш головний секретар відповів, що він закінчить працю над протоколом через тиждень після того, як повернеться з одноїтижневої відпустки, що її саме тепер починає.

На річні наради та засідання Стипендійної комісії підготовано для розгляду 104 подання, а після приділення стипендій усіх аплікантів повідомлено про рішення Стипендійної комісії і Головного Уряду. З громадських зобов'язань звітодавець узяв участь у переведенні контролі ЗУАДК та в його Конвенції в травні ц. р. Також брав участь у четвертому З'їзді Українських Союзів у Пісбургу в червні ц. р.

Після звіту головний секретар подав плян осінньої кампанії, яка триватиме від вересня до кінця грудня ц. р., з визначеними відповідними квотами членів, які слід буде в тому часі здобути поодиноким областям, округам і відділам. Мета кампанії: придбати 2,500 нових членів і доповнити браки з дотеперішнього часу. Для запевнення успіху кампанії та оживлення Округ і Відділів гол. секретар запропонував відбути в вересні й жовтні 22 окружних, організаційних зборів 26 Округ, з яких деякі відбудуться спільно зі сусідніми округами, при чому подав точний календарець цих зборів та пропозицію щодо головних урядовців, які мали б у зборах брати участь. Після дискусії пропозиції головного секретаря схвалено з деякими змінами. Також на внесення заст. гол. предсідника В. Сохана, піддержане проф. І. Телюком, схвалено змінений текст резолюцій четвертого з'їзду українських братських Союзів, оформлених окремою з'їздовою комісією. Низку інших пропозицій головного секретаря передано на розгляд Малої Екзекутиви.

На закінчення свого звіту головний секретар відчитав таку заяву: „Протестую проти поступовання гол. предсідника в справі приміщення бюрка для п. Гавриша

(Закінчення на стор. 5-ій)

ПРОТОКОЛ З НАРАД

(Закінчення зі стор. 4-ої)

Ми раніше погодилися, за повною згодою і вибором з п. Гавришем, що він матиме своє бюрко і шафу в одній з кімнат суміжного дому, на що погодилася п. Уляна Дячук, урядовці якої інколи там працюють. Не зважаючи на це і на моє вияснення, гол. предсідник заявив автократично, що п. Гавриш буде урядувати в моїй кімнаті, чи я хочу, чи ні, і наказав поставити бюрко проти моєї волі. Урядую в цій кімнаті від 1958 року, отже вже понад 14 років. Якщо я не маю права рішати з моїми службовиками про їх приміщення, то який лад панує в УНСоюзі — диктатура одної людини? Я прошу скасувати зарядження гол. предсідника і дозволити мені примістити мого організаційного асистента, очевидно за порозумінням з ним. Якне-як, він є моїм асистентом".

ЗВІДОМЛЕННЯ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ І РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ ВОЛОДИМИРА СОХАНА

Заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан подав на початку свого звітування числа стану і руху членства УНСоюзу за минулих сім місяців 1972 року. З кінцем липня ц. р. за словами звітодавця, нараховував УНСоюз всіх разом 87,877 членів, з чого активних членів було 70,915. В загальному числі членів, яке включало грамоти вповні і частинно виплачені та на безплатному продовженні забезпечення, втратив УНСоюз за сім місяців 1972 року 489 членів, а в числі активного членства втрати за сім місяців становили 965 членів. Здобуток 2,163 нових членів не покрив втрат членства внаслідок виплат грамот кляс Р та Е, яких було за сім місяців 1,679, випадків смерти (550), виплат передчасних грошових зворотів (552) та суспенз (296). Але вже цих сім місяців 1972 року виказали поправу в порівнянні з таким же часом 1971 року, бо в 1972 році вже приєднано на 103 більше нових членів, а натомість віднотовано менші числа втрат головно в суспензах, грошових зворотах та вплатах грамот кляс Р і Е, так що всіх втрат у 1972 році було на 583 членів менше, як за такий самий час семи місяців у 1971 році. До дня нарад вплинули були до Головної Канцелярії 95 аплікацій на нові грамоти забезпечення вже на серпень.

В. Сохан поінформував про дальші старання щодо введення двох нових кляс та одного додаткового забезпечення, як доповнення до великого вибору теперішніх кляс забезпечення УНСоюзу, про стан бюрових машин ІВМ в Рекордовому Відділі, що їх треба буде виміняти на новіші, та про закінчення на час усіх пильних праць Рекордового Відділу, не зважаючи на вакаційні відпустки. Він підкреслив, що в серпні були вислані грамоти для нових членів, прийнятих з 31-им липня, вже 9-го серпня, та виказні рахунки (розмети) до відділів вже 11-го серпня. Він також повідомив про затруднення в Рекордовому Відділі нового службовика Осипа Гаврилюка.

Своє звітування закінчив В. Сохан згадками про свою тісну співпрацю з редакцією „Свободи", якій він постачає вістки про висліди членської кампанії, вміщувані на першій сторінці щоденника, як теж вістки із союзового життя та інші союзові матеріяли, включно із знімками нових членів УНСоюзу з рядів молоді. Зокрема поінформував про його участь в працях Статутової комісії УККА, про вибір його до Головної Управи „Самопомочі", про співпрацю з Українським відділом „Голосу Америки" і про працю в Міській Управі Джерзі Ситі.

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ПРОФ. ІВАНА ТЕЛЮКА

Заступник головного предсідника проф. Іван Телюк склав справоздання про свою репрезентаційну діяльність з рамени Українського Народного Союзу. В звітовому часі він узяв участь в загальних зборах ЗУАДКомітету, в річних зборах Братського Конгресу Нової Англії; в четвертому З'їзді українських братських Союзів, що відбувся в Піттсбургу в червні ц. р., на якому виголосив програмову доповідь про ролю Союзів серед української спільноти; у здвизі СУМА в Еленвіллі; у похороні сл. п. Владики Івана Стаха. Крім цього він брав живу участь в організаційній праці під час весняної кампанії УНСоюзу і відвідав декілька Округ та місцевостей, особливо піклуючись своєю Округою з осідком в Ню Гейвені, яка об'єднує всі Відділи УНСоюзу стейту Коннектикат. Звітодавець плянує об'їзд усіх Відділів на терені свого стейту, щоб допомогти їм виконати свої квоти щодо приєднання нових членів. Таке завдання вимагає не лише відвідин, але й часто 2-3 денного перебування в кожній місцевості. Хоч обрано Управу його Округи, буде надалі помагати Окрузі та її Відділам у праці, особливо в рості числа їх членів. Округа конечно потребує свого обласного організатора. Якщо б їй не повелося його дістати, тоді проситиме Головну Канцелярію послати на терен його Округи одного з існуючих обласних організаторів. Особисто старається також придбати нових членів. Досі придбав дев'ять і доведе це число бодай до 15-ти ще перед закінченням року.

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА НА КАНАДУ СЕН. ПАВЛА ЮЗИКА

Заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик звітував про стан і працю Українського Народного Союзу в Канаді. Праця на цьому терені йде, хоч її осяги не завжди задовільні. Є познаки, що союзові діячі активізуються і зміцнюють свою працю. На терені Канади останнім часом засновано новий Відділ, а саме 415-ий в Четамі, Онтерійської провінції. Вдержує постійний зв'язок з головним радним з Канади та її обласним організатором Василем Дідюком, який заложив згаданий Відділ. Він зобов'язався допильновувати той і інші нові Відділи доти, поки не стануть твердо на своїх ногах, щоб не повторити помилок минулого. Також старається, щоб усі Відділи виконали свої квоти. Допоміг, між іншим, Відділові в Оттаві. Некорисною є ситуація в Монтреалі, яку треба змінити. Обласному організаторові Дідюкові бракує співробітників, конечно треба придбати нових постійних організаторів. Радимо В. Дідюкові, щоб він оставався на Сході Канади, доки, вона не виконає вповні своїх зобов'язань. Є там більше Відділів, як на Заході, а до того ті Відділи не виконують своїх обов'язків. Вважає за можливе і потрібне утворити в Канаді Відділи професіоналістів. Звітодавець поінформував про цьогорічний Український Фестиваль у Давфині та участь і ролю в ньому Українського Народного Союзу. На Фестивалі зустрівся з деякими відділовими секретарями і обговорив з ними справи УНСоюзу. Сподівається, що після того, як секретар Лев Вовк з Саскатуну погодився взяти під свою опіку Відділи своєї провінції, справи там підуть куди краще. Пропонує при організуванні членів стягати від них згори вкладки, що запевнить їх членство. Вертаючись до Фестивалю, сен. Юзик доінформував, що цього року не було там відправи перед хрестом Свободи, бо не прибули священики, хоч були запрошені. Щоправда тоді падав дощ.

ЗВІТ ЗАСТУПНИЦІ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА П. МАРІЇ ДУШНИК

Заступниця головного предсідника п. Марія Душник склала справоздання зі своєї союзової, громадської та репрезентативної діяльности в імені Українського Народного Союзу. Була активною, як голова Жіночої комісії УНСоюзу й старалася, щоб жінки - організаторки, як і в минулих роках, відіграли прикладну ролю в цьогорічній кампанії за збільшення нашого членства. Вже тепер ряд жінок придбав імпонуюче число членів, наприклад п. Квітка Стецюк понад 25 членів. Пропонує і в цім році видати трьом найкращим жінкам - організаторкам окремі нагороди. Написала з метою допомоги в кампанії, статтю до нашої газети про жінок - чемпіонок у минулих роках і надалі буде допильновувати прикладної участи жінок в цій найважливішій акції. Звітодавець, як і в попередніх роках бере активну участь в своїм Відділі ч. 293, який саме тепер підготовляється до відзначення свого 50-річчя. Також продовжує свої старання над побудовою пам'ятника Лесі Українці на „Союзівці" і придбанням на це фондів. Вважає за потрібне активізувати союзову спортову діяльність і пропонує кожного року влаштовувати спортові змагання. Звітодавець брала участь в загальних зборах ЗУАДК у Філядельфії, у відзначенні Тижня Поневолених Націй, в з'їзді Генеральної Федерації Жіночих Клюбів в Денвері, Колорадо, і ін. Також брала участь в ряді окружних зборів. Написала статтю до „Юкрейнієн Вікли" і брала участь у зборах Окружного Комітету Відділів УНС в Ню Йорку.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

Головний предсідник Йосип Лисогір подав загальний огляд стану і праці Головної Канцелярії УНСоюзу. Якщо брати до уваги кошти, то результати Організаційного відділу незадовільні. Треба зміцнити зв'язок з Відділами, їх секретарями та організаторами й дати їм більше фахової допомоги Головної Канцелярії. Слід використовувати всякі імпрези, зокрема Союзові Дні кращим плянуванням і дослідом. Фінансовий відділ працює задовільно. В першому півріччі цього року прибутки збільшилися на 30,000 дол. у порівнянні з таким самим часом минулого року, хоч прибутки з вкладок зменшилися. Є чимало прикрих морґеджових справ, які не були як слід допильновані. Тепер касирка їх допильновує, працюючи дуже солідно, хоч і не користає з такого кваліфікованого асистента, як мали в її особі її попередники. З великою фаховістю та справністю, маючи добрі висліди, працює Рекордовий відділ. Видавництво УНСоюзу за перше півріччя збільшило дещо свій прибуток, але водночас збільшилися його видатки. Союзівка має менше прибутків, як за такий самий час в минулім році, на що деякий вплив мала погода та економічна ситуація в краю, як теж те, що багато людей виїздить на вакації закордон. Відносно нового союзового дому звітодавець інформує, що його будова йде задовільно, і треба сподіватися, що, хоч будівничий обіцяв його закінчити в лютім наступного року, будова не продовжиться більше, як ще на один місяць. Приблизно за два місяці будинок буде закритий стінами, якими саме тепер обкладається. На кошти будови видано вже чотири мільйони долярів. Далі йдуть заходи для придбання установ, зацікавлених у винайменні приміщень в нашім домі. Йдуть заходи щодо придбання паркувальної площі на сусідніх з нашим домом ділянках. У справі нашого спору з контрактором, який вимагає півтора мільйона долярів понад домовлену, контрактову суму, конечним є вгляд в його книги й рахунки, щоб встановити його справжній збільшений кошт, спричинений опізненням будови дому. Він від цього відмовляється. У Дитячих таборах на Союзівці цього року дітей було небагато: 31 дівчат і 25 хлопців. Також було на 40 менше учасників українських курсів. Колись бувало навіть до 60 студентів, а в цім році лише 21.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

Звітуючи за Видавничий відділ, ред. А. Драган поінформував Головний Екзекутивний Комітет про полагодження справи з Українським Видавництвом в Мюнхені відносно поширення українського видання та заходи і перевірку можливостей англомовного видання „Історії України" проф. Наталії Василенко-Полонської, про пропозиції проф. Любомира Винаря в справі видання енциклопедичного довідника та історії українського поселення в ЗСА і українського вкладу в розвиток цієї країни, про випуск великої монографії д-ра Л. Луцева про Вас. Стефаника, заходами й накладом Видавництва УНСоюзу та ряд інших видавничих справ. В дальшому звітодавець подав завваги щодо плянів перенесення видавництва до нових приміщень. На кінець заторкнув деякі справи, зв'язані з працівниками видавництва, яких воно вимагає. Головний секретар запропонував заанґажувати спільного працівника для видавництва та для полагоджування англомовної кореспонденції в його відділі. Гол. редактор на цю пропозицію не погодився. Заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан запропонував закупити певну кількість примірників книжки проф. Миколи Чировського, щоб уможливити йому появу його нового історичного твору англійською мовою. Після звітів відбувалася дискусія, в якій взяли участь всі приявні.

4. РІЧНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОЇ КОРПОРАЦІЇ ВІДНОВИ МІСТА

Головний предсідник Йосип Лисогір інформує про недалекі збори вгорі названої корпорації і вважає, що, згідно з пропозицією Головного Уряду, слід було б збільшити число директорів тієї корпорації з трьох на п'ять. На внесення заступника головного предсідника й рекордового секретаря Володимира Сохана, піддержане головною касиркою п. Уляною Дячук, однодушно схвалено піднести число членів дирекції тієї корпорації на п'ять і на двох нових директорів призначити головного контролера Івана Винника та головного радного Тараса Шмагалу. На внесення заст. гол. предсідника Марії Душник, піддержане сен. Юзиком, схвалено уповноважити п. Уляну Дячук на зборах корпорації репрезентувати УНСоюз і голосувати за шери-власність УНСоюзу, зокрема при виборі двох вище названих директорів корпорації.

5. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ УНСОЮЗУ

Головний предсідник Йосип Лисогір заявив, що, з уваги на великий кінець тижня, зв'язаний з Днем Праці, різні українські установи влаштовують з'їзди та інші імпрези, на які запрошено УНСоюз, а тому потрібно визначити репрезентантів нашої установи. Репрезентантами УНСоюзу на нижче подані імпрези визначено таких головних урядовців: на З'їзд Українських Баптистів в Міннеаполісі — головного контролера д-ра Михайла Данилюка; на Здвиг СУМА в Еленвіллі — головного предсідника Йосипа Лисогора, заступника головного предсідника проф. Івана Телюка, заступницю головного предсідника Марію Душник і головну касирку Уляну Дячук; на Здвиг СУМА в Клівленді — головних радних Тараса Шмагалу і д-ра Богдана Футея; на світовий і крайовий З'їзд ТУСМ в Детройті — д-ра Б. Футея; на З'їзд ОДВУ в Чикаґо — головних радних проф. Мирона Куропася, інж. Анатолія Дорошенка і Тараса Шпікулу; на спортові змагання на Союзівці заступника головного предсідника проф. Івана Телюка, заступницю гол. предсідника п. Марію Душник і гол. предсідника Й. Лисогора; на імпрезу 22-го Відділу УНСоюзу в Чикаґо 11-го листопада — головного предсідника Йосипа Лисогора; на День УНСоюзу Лігай-веллівської Округи в дні 20-го серпня — головного предсідника Йосипа Лисогора.

Головний секретар Ярослав Падох запропонував обрати делеґатів УНСоюзу на XI Конґрес УККА.

Головний предсідник заявив, що делеґати вже були обрані на засіданні, на якому не був приявний гол. секретар, тому що він був тоді на відпустці. Тоді теж, тому, що треба було все поладнати в поспіху, доручено заступникові гол. предсідника В. Сохановi дати текст оголошення УНСоюзу до конвенційної книги УККА. Але тому, що гол. секретар не брав участи у вирішенні цієї справи, гол. предсідник поставив внесок перевести ще раз вибір делеґатів, що й схвалено. Більшістю голосів були обрані делеґати на XI Конґрес УККА ці самі особи, що й раніше, а саме: головний предсідник Йосип Лисогір, заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк та заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан.

6. РІЗНІ СПРАВИ

Заступник головного предсідника проф. Іван Телюк пропонує виготовляти огляд стану Відділів та Округ, і на всі наради Екзекутиви, на яких будуть обговорюватися організаційні справи, запрошувати обласного організатора та асистента для організаційних справ Степана Гаврилюка. Пропозицію схвалено.

Головний секретар Ярослав Падох, заявивши, що з початком жовтня в Далласі, стейту Тексас, вудбудеться річна конвенція Крайового Братського Конгресу, який попередить, подібно, як минулих років, репрезентативний концерт, в якому й цього року братиме участь також українська танцювальна група — пропонує визначити делеґатів УНСоюзу на цю конвенцію. Після дискусії більшістю голосів обрано на делеґатів головного предсідника Йосипа Лисогора, головну касирку п. Уляну Дячук і головного секретаря Ярослава Падоха.

Головний предсідник Йосип Лисогір інформує, що у Філядельфії, де має відбутися чергова конвенція УНСоюзу в 1974 році, є до вибору два готелі: Шератон і Марієт Мотел, при чому вияснює їх положення і влаштування. На внесення головної касирки п. Уляни Дячук, піддержане заступницею гол. предсідника п. Марією Душник, однодушно схвалено договоритися про відбуття конвенції з Марієтт Мотелем.

Головний предсідник Йосип Лисогір інформує, що в рамах відзначування сторіччя місцевого Коледжу св. Петра відбудуться також українські імпрези, а саме 22-го жовтня концерт, а день раніше український симпозіюм. Пропонує, щоб УНСоюз спонзорував концерт у користь Коледжу св. Петра, що схвалено.

Заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк пропонує, щоб Екзекутива звернулася до українських виборців із закликом узяти живу участь в президентських виборах восени цього року, пропагуючи при цьому українську справу.

7. ЗАКРИТТЯ НАРАД

Після розглянення ще кількох справ, в яких не винесено ухвал, головний предсідник Йосип Лисогір закрив наради о год. 11.50 вночі.

Ярослав Падох
головний секретар

Річні Збори 71-го Відділу СУА в Джерзі Ситі

21-го січня в пластовій домівці Українського Народного Дому в Джерзі Ситі відбулися Річні збори 71-го Відділу Союзу Українок Америки. Збори відкрила голова Відділу Євгенія Єнсен молитвою, привітала гостю з Окружної Ради Наталію Хоманчук і подала порядок нарад. Порядок прийнято і вибрано Президію в такому складі: Наталія Хоманчук — голова та Ірена Качмарська — секретарка. Протокол із попередніх Загальних Зборів відчитала Галина Білик. Звітували спершу референтки, в останньою голова:

— Діяльність: Відділ відбув 7 ширших сходин і 4 засідання Управи, є членом УККА, де входять три членки до Управи, вислав делеґатку на Конгрес УККА.

— Культурно-освітня: кожні ширші сходини були присвячувано важливішим подіям з нашого минулого, відчитувано доповіді про Лесю Українку, Олену Телігу, Аллу Горську, Гр. Сковороду і інші.

— Імпрези: тут треба зачислити до найбільш вдалих передвеликодній базар і осінню забаву, яка стає щораз більш атракцією й притягає молодь і старших та фінансово підсилює Відділ.

— Суспільна опіка: вислалано 7 пачок до Бразилії Інститут св. Ольги 50 дол. готівкою, зголошено стипендію для студентки-та, з нагоди свят вислано привітання нашим воякам у В'єтнамі і маленькі дарунки, решту прибутків приділено на справи організації і харитативно-допомогові.

— Пресова: у журналі „Наше Життя" появились дві дописі про діяльність Відділу і про Загальні Збори.

— Фінансова: у звітовому році Відділ мав приходу 3.044.98 дол., розходу 2,090.61 дол. Сальдо по нинішній день 954.37 дол.

З черги звітує голова, даючи цілорічний огляд праці Відділу і на яких імпрезах-зборах репрезентувала Відділ. Пожертви приділено на пресовий фонд „Нашого Життя", на Музей СУА, на Фонд ФКУ, на обі Церкви, на дім СУА в Ню Йорку і т. д. По звітах промовляла Н. Хоманчук, накресливши пройдений шлях СУА, який зберігає наші традиції-надбання і передає їх немов естафету-смолоскип принесений сюди з України, закликала організуватись, щоб було кому передати їх дальше.

Дискусії над звітами не було. Голова Контрольної комісії Надія Кух ствердила, що касові книги є в найкращому порядку і поставила пропозицію на уділення абсолюторії уступаючій управі, що одноголосно схвалено.

До нової Управи ввійшли такі пані: голова — Євгенія Єнсен; заступниця і організаційна — Галина Білик; секретарки — Стефанія Штомпіль і Марія Мухин; фінансова-касир — Галина Гаврилюк (приєднала 5 нових членкинь до Відділу); референтки: культурно-освітня — Ніна Ковбаснюк; імпрез. і зв'язків — Леся Бервецька; суспільна опіка — Парася Шеремета і Анна Гайдук; пресова — Клявдія Салюк; господарська референтура - Анна Вішка, Христина Кахнич і Марія Северин. Контрольна Комісія: Надія Кух — голова, Ірена Качмарська і Дарія Яременко члени. Вільні члени: Юлія Демченко, Анна Кара, Ольга Вітер і Анна Вох. Нову Управу привітали оплесками.

Перевибрана голова подякувала за довір'я, закликала до тіснішої співпраці, та повідомила, що плян праці подасться на найближчому засіданні Управи і на цьому збори закрила. Опісля за перекускою відбувалася товариська гутірка.

Клявдія Салюк,
пресова референтка

МАЙНО УНС ЗБІЛЬШИЛОСЯ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

рить своєю мовою про заслуги жіноцтва в рості УНС. Разом з пані Гарас минулого року визначились видатно в організаційній праці секретарки своїх Відділів п-і Квітка Стецюк, пані Галина Олек та інші. Було всіх 22 жінки, які зорганізували 10 і більше нових членів. Особисто пані Душник брала активну участь в організаційній кампанії. Продовжувала з успіхом акцію в справі здобуття фондів на запляннований пам'ятник Лесі Українці на Союзівці. Брала участь у Братерському Конгресі Ню Йорку, була на зборах Уряду Відділів, взяла участь, разом з іншими, в інавгураційних урочистостях президента Р. Ніксона у Вашингтоні.

Сенатор Павло Юзик про стан УНС в Канаді

Заступник гол. предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик вважає, що праця УНСоюзу в Канаді розгортається, хоча і натрапляє на ряд труднощів. Це також тому, що в Канаді є тільки 1 обласний організатор, голова Головної Ради Василь Дідюк, який не може обслужити величезного обширу. Існують добрі вигляди для організаційної праці в Канаді в цьому році, також на Заході Канади. Сенатор Юзик мав уже в цій справі конференцію з головою Головної Контрольної Комісії мґром Іваном Геврилом та секретарями Відділів, між якими переважають уже уроджені Канади. Звітодавець довше зупинився на потребі іншого, канадського підходу до організаційної праці на терені Канади, інформував про відношення людей до УНСоюзу, до яких менше промовляє потреба життєвого забезпечення, але більше цікавить їх членство в УНСоюзі. Рядом конкретних плянів союзової праці в Канаді, вдячною згадкою про участь союзовців у недавньому відзначенні десятиріччя його сенаторства в Торонті та інформаціями про корисні для етнічних груп тенденції загального розвитку в Канаді і, вкінці, про заходи в обороні людських прав в Україні очолюваного ним Комітету Людських прав СКВУ закінчив сенатор Юзик свій звіт.

Хмаросяг УНСоюзу буде закінчений в липні — інформує Й. Лисогір

Після закінчення страйку працівників інсталяції ліфтів (елевейторів), архітекти і контрактори вважають, що 15-поверховий хмаросяг над Гудсоном для нових приміщень УНСоюзу і „Свободи" буде закінчений та переданий до вжитку вже в липні цього року — інформував Екзекутиву головний предсідник Йосип Лисогір, подаючи в своєму звіті загальний огляд стану і розвитку УНСоюзу в поодиноких ділянках його активности. Праця при будові хмаросягу задовільно продовжується, але є ще багато робіт при внутрішніх інсталяціях, як також в плянуванні переносу головної канцелярії до нових приміщень. Переношування повинно б початися вже в червні і Екзекутивний Комітет схвалив, щоб головний касир мґр Уляна Дячук приготовила на найближчі наради Екзекутивного Комітету загальний плян і кошторис цього перенесення, що включає також закуп нових меблів та устаткування. Початково передбачається насамперед перенесення головної канцелярії УНСоюзу, а щойно опісля, за кілька місяців, перенесення „Свободи", яка до того часу працюватиме в дотеперішніх приміщеннях. Існують досить добрі вигляди на винайм вільних приміщень, хоча коньюнктура в цьому відношенні досить змінлива. В кожному разі Перший Ню Джерзі Банк, який контрактово винайняв три поверхи, бажав би зайняти їх уже 1-го липня, що цілком можливе, хоча ніхто нічого не може гарантувати з уваги на непередбачливі обставини. Задовільно викінчуються також праці при спонзорованому УНСоюзом без будь-яких фінансових зобов'язань 23-поверховому мешканевому будинку в сусідстві нової будівлі УНСоюзу.

Характеризуючи загальний стан УНСоюзу, п. Йосиф Лисогір ствердив дуже задовільний стан і розвиток фінансів та господарюванням майном УНСоюзу, про що свідчать цифри і зіставлення в звіті головного касира мґр Уляни Дячук. Майно УНСоюзу збільшилося на черговий мільйон долярів і також пощастило втримати на дотеперішній висоті видатки. Надвишка резерви збільшилася на $1.034.721.12 і виносила з кінцем 1972го року вже $10.271.502.35. Збільшення майна УНСоюзу на черговий мільйон долярів треба вважати черговим поважним досягненням, бо навіть після виплати цьогорічної дивіденди членам, передбаченої на суму $415.753.12, УНСоюз матиме за минулий рік чистого збільшення майна на 615,966.45 долярів.

Менш задовільним є організаційний розвиток, бо з нашим організаційним апаратом ще досі не пощастило перемогти застою, зокрема зрушити до постійної і плянової праці секретарів усіх Відділів. Звітодавець вважає, що в організаційному відношенні ми досі використовуємо заледве яких 20% наших можливостей. Якщоб зрушити секретарів Відділів і якщоб кожний, але кожний Відділ придбав бодай одного члена місячно, то річно це дало б 6,000 нових членів, що їх встановлено, як нашу організаційну мету в цьому році.

Свій звіт закінчив головний предсідник Й. Лисогір короткою загальною характеристикою адміністрації „Свободи" і „Союзівки" із фінансовим станом яких учасники нарад могли познайомитись із приготованих на письмі зіставлень.

Праця видавництва

Серію звітів закінчив ред. А. Драган, інформуючи Екзекутиву про працю і розвиток союзового видавництва. Від останніх нарад Екзекутивного Комітету під кінець минулого року „Свобода" може більше, ніж будь-коли виявила свій „хрестоносний" характер, взявши найбільш активну участь у таких акціях, як збірка фондів на Українські Студії в Гарварді, Народний Фонд УККА та інші, а в останніх тижнях започаткувала акцію для найширших щорічних святкувань роковин проголошення української державної незалежности, як загального національного свята. Виконано ухвали Головного Уряду щодо англійського резюме важливіших статтей в календарі та щомісячних сконденсованих звітів касового, рекордового і організаційного департаментів. Звітодавець звернув увагу на деякі труднощі, зв'язані із публікацією довгих протоколів з річних нарад Головного Уряду та Екзекутивного Комітету, що їх передано для публікації в найбільш трудному різдвяносвяточному і новорічному часі та на деякі проблеми, що назрівають у видавництві. Екзекутивний Комітет доручив звітодавцеві приготовити в цій справі відповідне звідомлення перед найближчими нарадами Екзекутиви, щоб на самих нарадах можна було проблеми обміркувати і вирішити.

Закінчення нарад

Після коротких дебат над цим звітом та розгляду актуальних справ, головний предсідник Йосип Лисогір закрив ці чергові наради Головного Екзекутивного Комітету УНС.

В ІЗРАЇЛІ ПОЧАВСЯ СУД над двома жидами і чотирьома арабами, обвинуваченими в шпигунстві в користь Сирії. Двох обвинувачених призналися до вини згідно з актом обвинувачення. Обвинувачені жиди належали до гурта марксистів.

ПРОТОКОЛ НАРАД

ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ що відбувся в ГОЛОВНІЙ КАНЦЕЛЯРІЇ

в Джерзі Сіті у понеділок, 23-го жовтня 1972 р. В нарадах узяли участь всі члени Комітету, а саме: головний предсідник Йосип Лисогір, заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк, заступник гол. предсідника на Канаду сен. Павло Юзик, заступниця гол. предсідника п-і Марія Душник, заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар Ярослав Падох, головна касирка мґр Уляна Дячук і головний редактор Антін Драган. У нарадах над організаційними справами взяв участь асистент керівника Організаційного відділу головний радний Степан Гавриш.

1. ВІДКРИТТЯ НАРАД

Наради відкрив о год. 11.35 ранку головний предсідник Йосип Лисогір, на пропозицію якого схвалено наступний порядок нарад:

1. Відкриття нарад,
2. Схвалення до друку протоколу нарад Екзекутиви з 18 серпня 1972 р.,
3. Звіти членів Екзекутиви і головного редактора,
4. Репрезентація,
5. Різні справи,
6. Закриття нарад.

2. СХВАЛЕННЯ ДО ДРУКУ ПРОТОКОЛУ НАРАД ЕКЗЕКУТИВИ З 18 СЕРПНЯ 1972 Р.

Перевірено проєкт протоколу нарад Головного Екзекутивного Комітету, що відбулися 18-го серпня 1972 р., і схвалено його справлений текст для публікації.

3. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ І ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

а. Звіт головної касирки мґр Уляни Дячук

Пані мґр Уляна Дячук склала наступний звіт зі стану та діяльности Фінансового відділу УНСоюзу:

Зіставлення майна УНСоюзу

ПОРІВНЯННЯ МІСЯЧНИХ ЗАМКНЕНЬ

з днем 31 грудня 1971 року та на день 30 вересня 1972

СТАН ЧИННИЙ

	Вересень, 72	*Грудень, 71*	*Більше-менше*	
Готівка	$ 399,778.62	$ 260,722.99	$ 139,055.63	+
Бонди	25,470,786.37	26,073,838.63	83,453.10	—
Вартісні папери	519,599.16	—	—	
Гіпотечні позички	6,660,488.87	7,562,368.02	901,879.15	—
Позички на грамоти	532,393.20	535,007.06	2,613.86	—
Реальности	706,922.75	632,282.47	74,640.28	+
Друк. і електр. машини	26,879.67	26,879.67	—	
Позика для УНКдВМ	2,985,301.34	1,509,537.37	1,475,763.97	+
Разом	$37,302,149.98	$36,600,636.21	$ 701,513.77	+

СТАН ДОВЖНИЙ

Фонди:				
Забезпеченеві	$36,620,738.10	$35,963,978.41	656,759.69	+
Братські	339,782.63	319,467.31	20,315.32	+
Сирітський	161,436.78	158,781.68	2,655.10	+
Захисту	149,375.27	125,234.74	24,140.53	+
Наглої Потреби	30,817.20	33,174.07	2,356.87	+
Разом	$37,302,149.98	$36,600,636.21	701,513.77	+

ДОЗРІЛІ БОНДИ:

25m City of Montreal, 1955 US Currency Issue Deb., due 10/1/72 .... $25,000.00

ВИДАНО ГІПОТЕЧНИХ ПОЗИЧОК:

Укр. Греко-Католицька Церква Св. Атаназія, Реджайна, Саск. $80,000.00

ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ:

В стані замкнення:

No. 582, QXLT Realty, 500 E. 11th Street, N.Y.C.

Позичка вигасла й власники не сплатили нам, бо не можуть дістати другої на її місце.

607 Ніканор Бабій — Торонто

Згідно з останньою вісткою від адвоката Максимова, Кредитівка „Будучність" перебере позичку і нам сплатить. Наша позичка вигасає з днем 12/72.

986 Володимир Лодинський — Ню Гейвен, Конн.

Власник другого морґеджу перебрав дім на власність. В. Лодинський сплачує їх позичку, а також дістав від місцевого банку приобіцяну позичку, але не на таку суму, яка йому потрібна на сплачення нашої і другої позички. Пан Лодинський шукає грошей поміж знайомими, щоб ще дозичити. Наш адвокат продовжує замкнення позички.

1011 Орест Кавка, Детройт, Мішт.

Позичку мали ми замкнути 10. 6. 72. Згідно з телефонічними інформаціями адвоката Квітковського, закон дозволяє власникові до 6 місяців відкупити реальність.

СПІЗНЕНІ ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ:

Два місяці спізнення — 9 позичок
540 Фох Ст. від 3/1-72
Укр. Кат. Церква в Мельровз Парк від 3/1-72
Народний Дім у Форд Ситі від 7/1-72

СПІЗНЕНІ РАХУНКИ:

16 Відділів не прислали вересневих рахунків
4 Відділи не прислали серпневих рахунків

У.Н.КОРПОРАЦІЯ МІСЬКОЇ ВІДНОВИ

Досі ми вже інвестували у будову	$3,271.413.00	
Позичили у Комершел Трест Ко	2,000,000.00	на 5 3/4%
Позичили у Ферст Джерзі Нешенел Бенк	415.000.00	на 6 1/4%
Разом	$5,686,413.00	

Брала участь в Окружних Зборах: Нюарк, Ню Йорк, Чикаґо, Омаґа, Бостон
та у БратськімКонґресі у Далласі, Тексас.

б. Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

Головний секретар, звітуючи за Організаційний відділ УНСоюзу, подав насамперед статистичні дані про осінню кампанію, яка розпочалася з місяцем вереснем і триватиме до кінця року, тобто впродовж чотирьох місяців. Мета кампанії — придбати 2,500 нових членів. В першому місяці забезпечено 355 осіб. Кампанії присвячено 23 окружні збори 27-ми Округ УНСоюзу, які відбулися при співучасті членів Екзекутиви, місцевих головних урядовців та обласних організаторів від половини вересня до половини жовтня. За програмою цих зборів доповідачі з'ясували мету і засоби осінньої кампанії, завдання поодиноких Округ і Відділів і їх квоти нових членів. При цій нагоді переводилося також вишкіл, зокрема в організаційних справах, організаторів та секретарів. Звітодавець брав участь в зборах у Ню Йорку, Ютиці, Коговзі, Рочестері та в Боффало і нараді зі секретарями Торонта. Є підстави сподіватися, що кампанія принесе пляновані успіхи. Оскільки йдеться про підсумки організаційної праці від початку року, то за дев'ять місяців придбано 2,806 нових членів, тобто кругло половину з наміченого числа 5,700 на цілий рік. Звітодавець подав докладно квоти та їх виконання за областями чотирьох обласних організаторів, в числах та в відсотковому відношенні і відзначив передовиків за дев'ять місяців ц. р. як серед областей, округ і Відділів, так і серед відділових та постійних організаторів, зокрема жінок, що буде надруковане в звіті Організаційного відділу за вересень. Порівняння здобутків цього року з минулорічними вказує на деяке збільшення числа нових членів та зменшення втрат членів. До часу звітування в жовтні придбано вже 217 нових членів, що каже сподіватися доброго висліду праці в цім місяці. Протягом дев'яти місяців канадські Відділи придбали 354 нових членів, що хоч становить 13 відс. усі нових членів придбаних за той час, то все ж далеко не дорівнює здобуткам союзової Канади в давніших роках.

З інших організаційних справ слід підмітити заходи для підготови першого з'їзду голів Окружних Комітетів, що відбудеться 4 і 5 листопада ц. р. на Союзівці; підготову експериментального „Тижня Забезпечення", що відбудеться від 6 до 12 листопада ц. р. в Детройті при співучасті всіх обласних організаторів та місцевих секретарів і організаторів; відбуття в Головній Канцелярії конференцій з канадськими союзовими діячами кол. заступником гол. предсідника Богданом Зоричем, обласним організатором і головним радним Василем Дідюком та з новим обласним організатором на стейти Нової Англії, д-ром Михайлом Снігуровичем, який розпочав працю з 15 ц. м. 27 вересня ц. р. в головній канцелярії відбулася спільна конференція членів вужчої Екзекутиви з представниками Контрольної комісії, на якій порушувано також організаційні справи. Продовжувано заходи щодо придбання нових постійних організаторів. Від 1-го вересня працює на терені Боффало й околиці проф. Олексадер Бережницький і відновив свою співпрацю в характері постійного організатора Богдан Зорич. З 1-го липня ц. р. на терені провінції Саскачеван працює. як провінційний организатор, секретар 444-го Відділу Лев Вовк. З рядом осіб ідуть переговори щодо їх співпраці з УНСоюзом у характері постійних організаторів. Придбано нове 1972 року видання „Комперативн Ріпорт", яке незабаром буде розіслане Відділам для поширення. Головний радний і голова Центральної Округи Мирослав Кальба вибирається на об'їзд західніх Відділів в організаційних цілях.

Звітодавець закінчив свій звіт загальним оглядом своєї секретарської діяльности та деякими пропозиціями в організаційних справах. Після цього головний секретар намітив напрямні організаційної праці в 1973 році. З уваги на те, що цей рік буде роком передконвенційним, в якому Відділи старатимуться доповнити число своїх дорослих членів для здобуття права на одного чи більше делеґатів, можна сподіватися успішної кампанії за придбання нових членів. Укладаючи плян праці на майбутній рік, треба буде використати досвід щодо доцільности „Тижнів Забезпечення" та конференції голів Округ, як засіб активізації кампанії. Треба буде також перевести деяку коректуру квот. Це дає оправдану надію, що наступний рік буде одним із кращих в історії УНСоюзу. Тим більше будемо старатися, щоб успішно його закінчити.

В дискусії над організаційним пляном праці живу участь взяв асистент керівника організаційного відділу гол. радний Степан Гавриш. Користуючись своїм довголітнім досвідом праці в терені, як обласний організатор, він висловив ряд завваг про сучасний стан організаційної праці та пляни її поліпшення.

в) Звіт заступника головного предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана

Заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан подав у своєму звіті, що з кінцем вересня 1972 року УНСоюз нараховував 87,802 членів, включно із власниками повністю виплачених грамот та грамот на безплатному продовженні забезпечення. В тому числі було 24.715 членів департаменту молоді, 58,475 членів департаменту дорослих та 4.612 власників грамот акцидентового забезпечення. На загальне число 70,793 активних членів УНСоюзу з кінцем вересня 1972 року було 20,936 членів департаменту молоді, 45,245 членів департаменту дорослих та 4.612 власників виплачених грамот. За дев'ять місяців 1972 року УНСоюз втратив 564 грамоти у загальному членстві та 1,087 грамот активних членів.

Звітодавець відмітив, що впродовж вересня занотовано чистий прибуток у числі членства на 12 грамот і що досі одержані в Головній Канцелярії аплікації 217 нових членів вказують на те, що в жовтні можна буде сподіватися кращого прибутку в числі членів після відрахування від числа приєднаних нових членів втрат через суспензи, передчасні грошові звороти, виплати вивінувальних грамот та смертні випадки. На 2,806 нових членів за 9 місяців 1972 року, припадає 151 член із виграними однорічними вкладками грамот кляси Р-20, тоді як у попередньому, 1971 році на всіх 4,056 нових членів припадало 347 членів із виграними однорічними вкладками. Впродовж цих же дев'яти місяців 1972 року втратив УНСоюз 330 членів внаслідок суспенз, 702 членів внаслідок передчасних грошових зворотів, 1.216 — виплат повних сум вивінувальних грамот, 874 — закінчення платности вкладок за грамоти кляс Р-20 і Р-65, та 705 померлих членів.

Число загального стану членства УНСоюзу з кінця вересня 1972 року дорівнювало станові цього ж членства з червня 1967 року, а число активного членства з кінця вересня 1972 року дорівнювало станові активних членів УНСоюзу ще з 1955 року. Вершка у стані членства досягнув був УНСоюз в загальному числі членів 31-го грудня 1970 року, коли членів було 89,209, та активному членстві — 31-го грудня 1967 року, коли УНСоюз нараховував 77,320 активних членів.

Звітуючи про працю Рекордового відділу, В. Сохан поінформував, що після короткого затруднення відійшов з цього відділу на іншу працю молодий службовик Осип Гаврилюк, а на це місце заанґажовано нову службовичку, яка незабаром стане до праці. За словами звітодавця Рекордовий відділ саме розіслав бл. 120 секретарям Відділів пригадки про обов'язок подавати склад відділових урядів за 1972 рік. Рекордовий відділ виконує всі свої щомісячні праці точно, а останньо вислав грамоти нових членів, прийнятих з кінцем вересня вже 10-го жовтня, та місячні виказн і рахунки у співпраці з Фінансовим відділом до 12-го жовтня. Крім того веде Рекордовий відділ підготову до перепровадження на нові приміщення будинку, що має бути викінчений у березні 1973 року, упорядковуючи членські картотеки та документи їхнього забезпечення.

В. Сохан згадав про свою працю у Статутовій та Номінаційній комісіях УККА, які причинилися до консолідації майже всіх організацій в рямцях УККА та до вибору в керівні органи УККА більшого, як досі, числа представників молоді. В. Сохан повідомив, що він був обраний другим віце - президентом Конґресу Вратських Організацій стейту Ню Джерзі і бере активну участь в кампанії за перевибір президента Ніксона.

Після звіту головний предсідник Йосип Лисогір висловив В. Соханові признання і подяку за прикладне виконання обов'язків делеґата УНСоюзу під час XI Конґресу Українців Америки, зокрема в працях Номінаційної і Статутової комісій.

г) Звіт заступника гол. предсідника проф. Івана Телюка

Заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк звітував насамперед про свою участь в організаційній праці, що включала його поїздки на організаційні збори, які відбулися в межах і на започаткування осінньої кампанії цього року. Він взяв участь в окружних організаційних зборах, що відбулися в Детройті, Клівленді і Гартфорді. У всіх виступах з'ясовував загальний стан Українського Народного Союзу, широко інформував про громадську діяльність, яку веде Союз що про неї не вся громада знає, особливо відмічав значення молоді та конечність усю молодь зорганізувати в УНСоюзі та якнайбільшу активізацію усіх Відділів і Округ УНСоюзу. Сам брав живу участь в організаційній кампанії, здобувши до цього часу 13 нових членів. Брав активну участь в XI Конґресі УККА, як делеґат УНСоюзу, зокрема в його Фінансовій комісії та в Комісії внутрішніх зв'язків. Попереднього дня взяв активну участь у влаштованих УНСоюзом імпрезах з нагоди 100-річчя Коледжу св. Петра в Джерзі Ситі. Бере активну участь в підготові президентських виборів і дбає про чисельну участь українців в тих виборах. Закінчуючи звіт, проф. Телюк подав ряд суспільних робіт, в яких він брав і бере участь, і запевнив, що подбає про те, щоб цього року здобути ще більше число нових членів.

ґ) Звіт заступника гол. предсідника на Канаду сен. Павла Юзика

Заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик інформує, що він приїхав на ці наради з Саскатуну, де мав зустріч з колишнім прем'єром Канади і теперішнім кандидатом на члена Парляменту Джаном Діфенбейкером, якому заявив, що його часто і прихильно згадує „Свобода". Йому мило було бачити, як врадуваний був увагою до нього цей державний муж. Хоч сенатор зайнятий загальними виборами, які приготовляться також в Канаді, він знайшов час на те, щоб 9-го вересня ц. р. взяти участь в окружних зборах Ніягарської округи, які відбулися в Гамільтоні з метою збільшення активности тієї Округи та всіх Відділів УНСоюзу в Канаді. Звітодавець репрезентував Український Народний Союз під час зміни Президії Комітету Українців Канади та на ювілейному з'їзді УНС. В той час відбув він окремі наради Канадського Представництва УНСоюзу і був постійно в зв'язку з організаторами та секретарями Відділів УНСоюзу в Канаді. Підкреслює, що великою перешкодою в зростанні УНСоюзу є мале поширення „Свободи" в Канаді. Тому треба було б її якнайбільше поширити. Під час свого перебування в Саскатуні він відбув нараду із союзовим діячем та провінційним організатором і секретарем 444-го Відділу п. Левом Вовком і заплановано зустріч із секретарями з провінцій Саскачевану, Манітоби і Альберти у зв'язку з конференцією КУК, що має відбутися в Саскатуні в лютому 1973 р. Вчора, тобто перед цими нарадами, звітодавець взяв участь у підготованих УНСоюзом імпрезах з нагоди 100-річчя Коледжу св. Петра в Джерзі Ситі.

д) Звіт заступниці гол. предсідника п-і Марії Душник

Від часу останніх нарад Екзекутиви у серпні ц. р. звітодавець взяла участь в окружних зборах, що відбулися у межах і для започаткування осінньої кампанії в Ню Йорку, у Балтиморі, в Рочестері і Вунсакеті. В Ню Йорку перед веде 361-ий Відділ, і можна сподіватися, що ця Округа виконає зобов'язання, призначене їй на цей рік. Збори з Балтиморі були дуже успішні і у них взяло участь біля 120 осіб. Звітодавець вручила Окружній Управі почесну плякету за виконання Округою з наддатком повної річної квоти в минулому році, коли ця Округа здобула 127 нових членів. Також вручила золоті зірки секретарям І. Малькові, А. Ціздинові і Е. Притулі, які в минулому році поновно стали членами Клюбу Заслужених Союзовців.

У Рочестері, крім участи в окружних зборах, взяла участь як делеґатка Екзекутиви в 35-літньому ювілеї 343-го жіночого Відділу УНС ім. св. Анни. В своїй промові звітодавець згадала про піонерську працю та великі здобутки українських жінок як в УНСоюзі, так і в цілій українській громаді, і заохочувала їх до продовження праці та більшої активности. У святі, яке відбулося у формі бенкету, брала участь велика кількість українських громадян. На тому святі звітодавець роздала приявним аплікації, заохочуючи їх до забезпечення в УНСоюзі, зокрема їхніх дітей.

У Вунсакеті збори відбулися дуже успішно при великій кількості приявних під проводом голови Округи п. Івана Данилюка. В Окрузі відчувається неждану смерть довголітнього секретаря сл. п. Степана Бардачевського. Відрадним є факт, що його доня Дженет Бардачевська прийняла обов'язки секретаря Відділу, секретарем якого був її батько. На всіх цих окружних зборах звітодавець з'ясовувала стан УНСоюзу та цьогорічної кампанії і давала суґестії щодо організування нових членів, зокрема забезпечування молоді. Звітодавець була чинною також серед союзового жіноцтва, заохочуючи його здобувати нових членів. Досі керівними організаторками членів в цім році є головна радна Анна Гарас, яка здобула 44 члени, секретарка 25-го Відділу в Джерзі Ситі Квітка Стецюк, яка здобула 34, колишня головна радна Олена Олек та секретарка з Клівленду Марія Капраль, які здобули по 20 членів. Чимало жінок здобуло по 10 і більше членів.

В часі українських курсів на Союзівці прочитала лекцію про українське життя в Бразилії та в Південній Америці. Виголосила привіт на ґрадуаційному бенкеті, брала участь у врученню дипломів та в студентському концерті. В часі Дня Праці брала участь в спортових змаганнях на Союзівці а в часі відкриття змагань та в часі самих змагань плавацьких і тенісових. Вручила щорічну нагороду Ростиславові Салданові, визначному змагунові в тенісі з Торонта. Брала участь у цих змаганнях як представник УНСоюзу і на закінчення виголосила слово.

З-під пера звітодавця вийшов ряд статтей для „Свободи" і „Українського Тижневика" про збори, в яких брала участь, про жінок - організаторок та про суспільні і громадські справи; зокрема заохочувала українських громадян брати живу участь в цьогорічних президентських і інших виборах.

Звітодавець була делеґаткою УНСоюзу на Конґресі УККА, на який вдалося їй притягнути губернатора Рокефеллера та головного прокуратора Нюйоркського стейту Лефковіца, які тепло вітали Конґрес. Приготовляється 50-літній ювілей 293-го Відділу УНСоюзу в Брукліні, до якого належить і яким опікується звітодавець.

Звітодавець брала участь в Республіканській Крайовій Конвенції в Маямі Біч і допомогла в організуванні виставки народного мистецтва, що його підготовив 17-ий Відділ СУА, яку відвідали секретар транспорту Волпі, асистент секретаря скарбу Россідес, конґресмен Дервінський, мейор Перк з Клівленду і багато інших. Запрошена на прийняття до „Білого Дому", вручила пані Ніксон брошуру про арештованих українських інтелектуалістів, і була прийнята пані Ніксон і пані Меймі Айзенгавер. Під час святкувань 60-ліття Пласту на Вовчій Тропі в Іст Четгемі була учасницею святочної ватри. Активно заанґажувалася у виборчій кампанії по стороні Республіканської Партії і взяла участь у святочному відкритті Іміґраційного Музею під статуєю Свободи.

е) Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

Головний предсідник Йосип Лисогір у своєму звіті подав загальний огляд стану Українського Народного Союзу та його активности на всіх ділянках праці. Відносно організаційної ділянки, хоч у вересні вже були помітні тенденції поліпшення організаційного стану, все ще здобутки не є задовільними. На це вказує, наприклад, зменшення впродовж дев'яти місяців цього року вплинів з членських вкладок на суму 28,000 дол., коли порівнювати цьогорічний стан зі станом минулого року. До того ще деяка кількість Відділів не присилає вкладок на час, і їх заборгованість росте, зокрема заборгованість кількох великих Відділів. Щодо видавництва, то його прибутки і видатки менш-більш вдержуються на минулорічному поземі. Щодо Союзівки, то вона мала менше прибутків, але мала теж менше видатків цього року. Відносно будови нового дому УНСоюзу дещо сповільнює її страйк працівників, які доставляють елевейтори. Є надія, що той страйк скоро скінчиться і праця над монтуванням елевейторів розпочнеться вже незабаром. Сподівається, що в березні 1973 року будинок буде готовий до вжитку. В зв'язку з давно запляннованими потрібними і передбачуваними змінами кошт будинку підвищиться на 268,000 дол., що апробували архітекти, повідомивши про це Екзекутиву. До кінця грудня буде завершення закладання стін і в листопаді вже починається закладання вікон. Треба сподіватися, що до кінця цього року будинок вже буде цілком закритий і взимі можна буде продовжувати працю. Продовжується закладання внутрішніх інсталяцій і посилюються заходи для винайму приміщень. Плянується вложити в цей дім суму 4,000,000 дол. власних фондів, а решту біля 7,000,000 дол. взяти на морґедж. На недавній нараді членів Екзекутиви з членами Контрольної комісії ці останні запропонували видати власні бонди для розпродажу серед членів з 7% опроцентуванням на 10 років. Треба перевірити, чи члени УНСоюзу були б зацікавлені набуттям таких бондів. Береться до уваги також інші способи фінансування будови дому.

є) Звіт головного редактора Антона Драгана

Головний редактор Антін Драган поінформував про переведені й продовжувані в „Свободі" та „Англомовному Тижневику" більші акції, до яких належать широкі дебати у зв'язку з XI Конґресом УККА, протестаційні заходи в зв'язку з переслідуванням в Україні, включно із припиненням оголошень туристичних поїздок в Україну та теперішня інтензивна акція збірки фондів на завершення центру Українознавчих Студій у Гарварді. Всі ці акції Екзекутива апробувала. Редактор Драган інформує, що „Альманах" на 1973 рік майже закінчений і з кінцем листопада можна буде його почати розсилати. Свій звіт закінчив редактор Драган загальною інформацією про видавничі пляни та підготову до переносу видавництва „Свобода" до нових приміщень.

По закінченні кожного звіту відбулася дискусія, після чого звіти прийнято до відома.

4. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ

Ухвалено делеґувати головного контролера д-ра Івана Скальчука та головного радного Андрія Джулу на Річну Конвенцію Пенсильвенійського Братського Конґресу, що відбудеться в Пітсбурґу в днях 12 і 13-го листопада ц. р. Ухвалено делеґувати головного предсідника Йосипа Лисогора і заступника гол. предсідника на Канаду сенатора Юзика як делеґатів УНСоюзу на свято 30-річчя 427-го Відділу УНСоюзу, що відбудеться 18-го листопада ц. р. в Ст. Кетринс, Онтаріо. Ухвалено делеґувати головного предсідника як делеґата УНСоюзу на свято 37-річного ювілею 22-го Відділу УНСоюзу в Чикаґо, що відбудеться 11-го листопада ц. р. Делеґатом УНСоюзу на свято з приводу 40-річчя священства о. мітрата Омеляна Мицика в Честері, яке відбудеться 26-го листопада ц. р. призначено головного редактора Антона Драґана, а заступника гол. предсідника проф. Івана Телюка делеговано на свято 30-ліття священства о. Богдана Смика, яке відбудеться в Ютиці 29-го жовтня ц. р. Делеґатом на церемонію сплачення морґеджу православної Катедри у Філядельфії, що відбудеться 29-го жовтня ц. р., делеґовано Йосипа Лисогора — головного предсідника.

5. ЗАКРИТТЯ НАРАД

З уваги на вичерпання всіх справ о год. 5.30 вечером головний предсідник Й. Лисогір закрив наради.

Ярослав Падох
головний секретар.

Повітряний пірат Ґуделл дістав 30 літ тюрми

Сан Франсіско, Каліф. — Двадцятидволітній повітряний пірат Френсіс Ґуделл дістав 3 літ тюрми за те, що в минулому році захопив літак із 58 пасажирами з Ворбенку, Каліфорнія. Під загрозою вжиття зброї, він змусив пілота летіти до Сан Дієґо, а там вимагав 450.000 долярів „відшкодування" та легкоспад. Опісля відпустив пасажирів, крім одного, і затримав усю летунську залогу. В Окленді на летовищі пасажир умовив Ґуделла, щоб він здався добровільно до рук поліції, і той врешті-решт так і зробив. На суді він сказав, що хотів передати 450.000 долярів „на допомогу дітям у Південному В'єтнамі", але виявилось, що він сам не дав ні одного доляра для добровільних збірщиків допомоги для дітей у Південному В'єтнамі.

КОМУНІКАТ

У зв'язку з тим, що певна частина нашого громадянства здезорієнтована останніми змінами, які виникли в наших видавничих справах О-ПЛДМ подає до загального відома наступне:

1. ОПДЛ-ОПЛДМ і видавництво „Євшан Зілля" завжди були окремими інституціями. ОПДЛ-ОПЛДМ постало як організація громадська а „Євшан Зілля" було видавництвом приватним;

2. Будучи власником приватного видавництва „Євшан Зілля", редактор Богдан Гошовський одночасно впродовж багатьох років був головою ОПДЛ і потім ОПЛДМ і головним редактором видавництва цієї організації;

3. Через те, що обидва видавництва були очолені і пов'язані керівництвом тієї самої особи (ред. Б. Гошовським), частина книжок для дітей виходила спільними заходами цих видавництв, маючи одночасно марку ОПДЛ (ОПЛДМ) і „Євшан Зілля".

4. З тієї самої причини різні заклики до громадянства виходили також спільно: від ОПДЛ (ОПЛДМ) те „Євшан Зілля",

5. Редактор Б. Гошовський ще 30 січня 1972 року зрезигнував з посту головного редактора ОПЛДМ і до складу нової Управи, обрано на Загальних Зборах 25 листопада 1972 р., не ввійшов;

6. ОПЛДМ і надалі залишається громадською організацією і веде свою роботу цілком незалежно від приватного видавництва „Євшан Зілля".

Не маючи повного адресаря членства ОПЛДМ, ми були позбавлені змоги вислати всім нашого обіжника з 25 січня ц. р. Тому просимо наших шановних членів, які обіжника не одержали, подати нам свої адреси.

Просимо також усіх шановних авторів, мистців і всіх зацікавлених осіб, які мають неполагоджені справи з попередньою Управою, але бажають і надалі з нами співпрацювати, звертатися на адресу:

Nashym Ditiam - OPLDM,
c/o St. Mary's Credit Union,
278 Bathurst St., Toronto 133,
Ont., Canada.

За Управу ОПЛДМ
Ольга Мак — голова
Віра Ворсило — прес. реф.

Дні національного тріюмфу

Січневі Роковини в повіті Ірі. На фото (зліва): Степан Горганюк, Степан Ґреґуляк, д-р Андрій Дякун, Богдан Мороз, о. д-р Павло Івахів, Володимир Чопик, Марта Гаврилюк, достойний Едвард Ріґен, голова повіту Ірі, Василь Шарван, голова Відділу УККА, Василь Пристайко, о. д-р Семен Гаюк, Дануся Райца, д-р Богдан Гарасим, Катерина Пристайко, Галя Антонишин, Іван Рішко

Цьогорічне відзначення боффалівською громадою роковин Незалежности й Соборности України мало, — як було це й попередніми роками, — зовнішній і внутрішній характер. Староста повіту Ірі Едвард Ріґен і посадник міста Боффало Франк Седіта видали проклямації, якими проголошено 22 січня 1973 року Днем Незалежности України. Підписання проклямацій відбулося в присутності багаточленної української делегації — очоленої головою місцевого Відділу УККА Василем Шарваном. Між членами делегації були отці-пароxи: о. д-р Семен Гаюк і о. д-р Павло Івахів, представники місцевих організацій, в тому числі й молодечих. В проклямаціях був заклик до мешканців Боффала й усього повіту Ірі солідаризуватися з українською громадою у виявi пошани для українського й інших народів поза залізною заслоною, які змагаються за свою самостійність.

Символом проголошення Дня Незалежности України був український національний прапор, який повівав 22 січня на будинку міської управи.

Боффалівська англомовна преса інформувала читачів про святкування актів Незалежности й Соборности України, а фрагменти з відбутої Святочної Академії були передавані по телевізії.

Згадана Академія мала і внутрішній характер — то зн. — була вона призначена для самої української громади. Крім репортерів нікого більше з-поза української громади не запрошувано. Програму Святочної Академії виконано місцевими силами, за винятком промовця, яким був запрошений з Ню Йорку проф. Іван Вовчук. Оцінюючи державні акти з дня 22 січня 1918 р., 1 листопада 1918 р. і 22 січня 1919 р., проф. Вовчук назвав їх актами першорядної політичної ваги. Вони раз на завжди перекреслили концепцію росіян, за якою всі слов'янські ріки мали б увіллятися в російське море, і концепцію тих поляків, що мріють про Польщу від моря до моря.

В мистецькій частині виступала група української молоді, хор „Бурлаки", соліст-баритон д-р Євген Савчин, акомпаньяторка — хорові і солістові — п-і Ала Мосійчук. Група молоді (студенти, пластуни, сумівці), в складі: Діяна Гаврилюк, Марта Гаврилюк, Уляна Гаврилюк, Ганя Курляк, Богдан Партика, Андрій Пришляк, Василь Середюк, Рома Стецьків, Зірка Чмола — рецитувала монтаж творів українських поетів. Хор „Бурлаки" (під управою диригʼ. Юрія Лаврівського) співав у трьох складах: мішаного, жіночого і чоловічого. Д-р Євген Савчин — новий член боффалівської громади — вперше виступив як соліст на такого роду імпрезі. Наприкінці заступник голови УККА д-р Андрій Дякун відчитав проклямацію повітового старости Ріґена, яка покривалася із проклямацією посадника Седіти.

М. Л-а

НА МАРҐІНЕСІ ДВОХ ДОПОВІДЕЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

їх мов, але й нюанси їх життя та культури.

Це природний порядок речей, що старші науковці діляться своїм життьовим і науковим досвідом у синтетичних працях, але молоді шлях в незнані краї, у світ дослідів невідомого, здобутків досі неосягненого чи неосяжного. Тому добре робить наш Гарвардський Центр, зокрема керівники докторантів, вимагаючи від них не переспівів давно досліженого, але висилаючи їх по золоте руно у всі чотири сторони світу.

В жорстокий час, коли на нашій землі палять бібліотеки й архіви, а те, що збереглося, є недоступне для наших дослідників, зокрема в ділянці історії, треба використати все, що знаходиться поза Україною.

Тим то радісно було слухати й дивитися на молодих, надійних науковців, Ореста Субтельного й Любомира Гайду, і рахувати, скільки ще десятиріч вони зможуть ще десятиріч зможуть дження світових архівів й збагачення їхніми скарбами в Україні кастрованої науки історії.

В Україні провадять підготову до прийняття туристів

Київ. — „До нас приїхали туристи із Болгарії, Америки, Канади, Франції та інших країн, повідомив заступник начальника управління в справах закордонного туризму Української ССР В. Криворученко", про що сповістила московська „Правда" з 8 лютого. Він заявив, що за попередніми ще не цілком точними підрахунками, в новому туристичному сезоні потік закордонних туристів в Україні зросте ще більше, чим минулого року. Замовлено багато нових комфортабельних автобусів з маркою „Интурист" — „иностранный турист". В Одесі відкрили новий готель для закордонних туристів, під назвою „Чорне море". Газета інформує, що й тепер біля Золотих Воріт у Києві можна побачити багато автобусів з написом „Интурист", і що закордонні туристи цього літа зможуть зробити „цікаві подорожі автами через Ужгород, Львів, Київ, Чернігів, Харків, а для любителів річкових мандрівок організується „увлекательная поездка" по Дніпрі.

СССР має 240 мільйонів населення

Гамбург. — Популярний у Західній Німеччині журнал „Дер Шпіґель", „Дзеркало", в першому числі з 1973 р., згадуваному вже у „Свободі" приділив увагу проблемі національного й расового складу населення Совєтського Союзу. Журнал вказує, що в СССР є населення білої й жовтої рас та що властиві росіяни, „русскіє" становлять лише половину з усіх 240 мільйонів совєтського населення. „Дер Шпіґель" зазначає, що серед населення властивої Росії помітний спад природного приросту: в роках 1959-1970 росіян збільшилося на 14,9 мільйона осіб, а не-росіян на понад 18 мільйонів осіб.

Київський аеродром обладнаний для „сліпого" приземлення літаків

Київ. — Бориспільський аеродром, головний поблизу Києва, обладнано найновішим приладдям для так зв. сліпої посадки чи приземлення літаків під час сніговоі заметілі, зливного дощу та взагалі негативних природних явищ, особливо в нічну пору. Цей же аеродром розпочали пристосовувати для приземлення на ньому нового типу совєтських літаків, які братимуть на борт відразу 350 пасажирів, так зв. літаки - аеробуси. „Известия" з 8-го лютого повідомили, що совєтський „Аерофлот", до якого належать всі літаки та летовища в Українській ССР та інших „республіках", цього року плянує перевезти 87 мільйонів пасажирів. У тому ж числі подано опис „сліпого" приземлення великого пасажирського літака на Бориспільському летовищі біля Києва під час снігової бурі. Пілоти переключили керування літаком цілковито на радіо й електронні механізми, які автоматично тримали зв'язок із летовищем: „Радіоімпульси, пронизуючи пітьму ночі та снігове місиво, яке закривало аеродром, керували працею автопілота. Підкоряючись тим командам, „ТУ-134" робив у повітрі складну криву, знижуючись і одночасно виходячи точно на край бетонової полоси". Тільки на близькій віддалі від землі пілоти перебрали на себе керування літаком, коли побачили цілком „під ногами" сильні світла прожекторів Бориспільського аеродрому, і за півхвилини літак вже стояв на землі. Раніше в таких випадках літакові не дозволяли приземлюватись і скеровували його до інших міст, де була краща погода.

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРК
і
КАРПАТСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР
2 East 79th Street, New York, 21, N.Y.
запрошують Вас, Вашу родину, Приятелів і Студентів
на

НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

1. Відкриття — інж. КОСТЬ ЦЕРКЕВИЧ, Голова Відділу ТУІА.
2. „Українсько-японські взаємини, доповідь — редактор ІВАН В. СВІТ, автор книжки під таким самим заголовком.
3. Що вплинуло на проєктування будинку Українського Народного Союзу в Джерзі Сіті — доповідь — інж. арх. ЮЛІЯН К. ЯСТРЕМБСЬКИЙ і інж. арх. АПОЛІНАРІЙ ОСАДЦА.

Конференцією провадять:
арх. ЛЮБОМИР КАЛИНИЧ і інж. ТАРАС ГРИЦАЙ
Після Конференції гутірка і перекуска при чаю.
Місце і час:
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
2 Схід 79-та вулиця, Ню Йорк, Н. Й.
СУБОТА, 24-го ЛЮТОГО 1973 р., год. 5:30 веч.

Об'єднання Мистців Українців в Америці
запрошує Українське Громадянство
на відкриття
ВИСТАВКИ МИСТЕЦЬКИХ ПРАЦЬ
СЛАВИ ГЕРУЛЯК
під наз. „З чарівного світу української мітології".

Відкриття в неділю, 25-го лютого 1973 року о год. 1-ій по пол. в Галерії ОМУА, 149 — 2-га евеню, Ню Йорк, Н. Й.

Виставка триватиме до 4 березня 1973 року включно, і відкрита в будні 6-8 веч.; суботи і неділі 1-8 год. веч.

УПРАВА

Аллентавн і околиця!

В неділю, 25 лютого 1973 р.
о год. 3-ій по пол.
в залі Українсько-Американського Горожанського Клюбу
803 North Front Street, Allentown, Pa.
— відбудуться —
РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС
Аллентавну і околиці

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати Відділів таких місцевостей:

Аллентавн — 147 і 151; Нортгемтон — 44 і 318; Бетлегем — 47 і 288; Істон — 137 і 438; Бат — 95; Ормрод — 124; Палмертон — 369 і Редінґ — 48.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття і вибір президії зборів;
2. Справоздання з діяльности Округи;
3. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії;
4. Схвалення пляну праці на 1973 рік;
5. Обговорення весняної організаційної кампанії;
6. Різні справи.

По зборах відбудеться СПІЛЬНА ПЕРЕКУСКА.

У зборах візьмуть участь:

Проф. ІВАН ТЕЛЮК, заступник головного предсідника;
АННА ГАРАС, головна радна;
СТЕПАН ГАВРИШ, головний радний і обласний організатор.

ОКРУЖНА УПРАВА

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
П'ятниця, 23-го лютого 1973 року
НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Членів ЛМКлюбу
НА ПОРЯДКУ НАРАД — ОБГОВОРЕННЯ І СХВАЛЕННЯ СТАТУТУ.
Початок год. 7-ма веч.
ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТИ ЗАПРОШУЄ ВСІХ ЧЛЕНІВ
УПРАВА

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ
КОМІСІЇ ДЛЯ ДОСЛІДІВ НАД ПОРЕВОЛЮЦІЙНОЮ УКРАЇНОЮ І РАДЯНСЬКИМ СОЮЗОМ

Доповідь д-ра ВСЕВОЛОДА ГОЛУБНИЧОГО (професор Гантер Коледжу): „Завваги до сучасної політичної ситуації в Радянському Союзі".

Засідання відбудеться в неділю, 25-го лютого 1973 року о 4-ій год. по полудні в будинку Академії: 206 Вест 100-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

УСТ „Чорноморська Січ"
в НЮАРКУ, Н. Дж.
повідомляє всіх Членів, що
ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА
— відбудуться —
в неділю, 25-го лютого 1973 року
в год. 3-ій по пол.
в ПРИМІЩЕННЮ СІЧОВОГО ДОМУ
при 688 Санфорд Аве. в Нюарку, Н. Дж.
УСІ ЧЛЕНИ Т-ВА ЗОБОВ'ЯЗАНІ ВЗЯТИ УЧАСТЬ.
УПРАВА УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

Наукові установи, духовні і славістичні вищі школи, увага!

ПРОДАЄТЬСЯ ВИНЯТКОВО РІДКА
ЗБІРКА ЦЕРКОВНИХ СТАРОДРУКІВ

1. Св. Євангеліє, великого розміру, напрестольне, в півметалевій оправі. Львів, 1636 року.
2. Св. Євангеліє, напрестольне, в картонній оправі. Почаїв, 1748 р.к.
3. Служебник, великого розміру, Львів, 1691 р.
4. Требник, виданий Митроп. Афанасієм Шептицьким, Львів, 1719 р.
5. Псалтир, виданий Ченцями Чину Св. Василія Великого, Почаїв, 1750 р.
6. Величання (Збірник), виданий Чином Св. Василія Вел. Почаїв, 1818 р.
7. „Ключ Розуміння" Іоаникія Голятовського (дещо ушкоджена, бракує перших чотири листки). Київ, 1656 р.
8. Твори Св. Єфрема Сирина. Великий формат. Москва, 1701 р.
9. Твори Св. Івана Золотоустого: „Маргарит". Вел. розмір. М. 1761 р.
10. Біблія на церк. слов. мові. Розмір 17 x 11" (В передмові згадка про Острозьку Біблію і українських перекладачів). Москва, 1802 р.
11. Служебник, малого формату, Київ, 1730 р.
12. Требник, малого формату, Київ, 1877 р.
13. „Мінея Общая", Москва, 1856 р.
14. Мінея за місяць червень. (Служба на „похвалу" Полтавського бою), Київ. Без точної дати. Кінець 18 століття.
15. Служба во Святий і Великий Четверток. Київ, 1779 р., стор. 40 + 37.

Всі книги в шкіряних оправах своєї епохи. Продаються всі разом. Ціна по домовленості. Зголошення листовні слати на адресу:

HOLY TRINITY UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH
200 Como Park Boulevard, Cheektowaga, N. Y. 14227
або по телефону: (716) 684-0788

Детройт, Міш.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
в ДЕТРОЙТІ, Міш.
повідомляє, що
РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
— відбудуться —
у неділю, 4-го березня 1973 року
початок о год. 3:00 по пол., у залі
Українського Народного Дому
при вул. Мартін ч. 4655

ІЗ СЛІДУЮЧИМ ПОРЯДКОМ НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад;
2. Вибір Президії;
3. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів;
4. Звіти Управи і Контрольної Комісії;
5. Слово заст. гол. предсідника УНС. п. Володимира Сохана.
6. Дискусія над звітами;
7. Абсолюторія уступаючій Управі;
8. Вибір нової Управи;
9. Плян праці на наступну каденцію, внески і різне.
10. Закриття нарад.

У Зборах зобов'язані взяти участь Члени Управ Окружного Комітету, Управи, а зокрема Секретарі Відділів УНС приналежних до Округи, а саме:

20, 75, 82, 94, 110, 146, 165, 167, 174, 175, 183, 235, 292, 302, 303, 309, 341, 504, 506.

Також радо будемо вітати гостей-членів УНС, яких запрошуємо до участи.

Як згадано під точкою 5, у Зборах візьме участь заступник головного предсідника і рекордовий секретар УНС
п. ВОЛОДИМИР СОХАН
Також головний радний і обласний організатор
п. ЄВГЕН РЕПЕТА

Якщо на означену годину не явиться вимагане правильником число делегатів Відділів, наради почнуться о годину пізніше, без огляду на кількість присутніх.

ЗА УПРАВУ:
Іван Ващук, голова — Василь Папік, прес. реф.

Ділимося з Родиною, Приятелями й Знайомими сумною вісткою, яка наспіла з Краю, що в дні 14-го січня 1973 року упокоїлася в Бозі на 70-му році життя

бл. п.
ОЛЬГА з ІВАНІСІКІВ-ПАВЛІШ
Дружина о. Павла Павліша

В смутку залишені:
РОДИНА в Краю і на еміграції

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
БАТЬКА і ДІДУСЯ
св. п.
ОЛЕКСАНДРА ВАЩУКА
та
В ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
МАМИ і БАБУНІ
св. п.
ЮЛІЇ ВАЩУК
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
27-го ЛЮТОГО ц. р. в церкві СВ. БОГОЯВЛЕННЯ в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й. і в монастирі ОТЦІВ ВАСИЛІЯН в ГЛЕН КОВ, Н. Й.,
а 25-го ЛЮТОГО 1973 р. в церкві СВ. ВОЛОДИМИРА в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

Рідних, Приятелів і Знайомих просимо в ці дні помолитися разом з нами за спокій Їх Душ.

В глибокому смутку —
дочка ОЛЕКСАНДРА з чоловіком
д-ром ВІТАЛІЄМ і сином
ВОЛОДИМИРОМ БОҐДАНІВ

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п.
Інж. ЕВГЕНА МАЛАНЮКА
НАШОГО ВИЗНАЧНОГО ПОЕТА
була відслужена
ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ
в НЕДІЛЮ, 18-го ЛЮТОГО 1973 РОКУ
о годині 12-ій дня
в КАТЕДРІ СВ. ВОЛОДИМИРА в ТОРОНТІ
ДРУЗІ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ОСИПА НАГІРНОГО
складаємо 20.00 долярів
на Фонд Катедри Українознавства.
Проф. І. ТЕЛЮК
та Марія і Михайло ПАНКЕВИЧІ
•
Одночасно висловлюємо сердечне співчуття сестрі Анні і шваґрові д-рові О. Хоминові.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. АНГЕЛИНИ КОСАНОВСЬКОЇ
на Фонд Сиріт УСХС в Німеччині
складають 20.00 долярів
О. і М. ЗАЦУХНИ

Увага Флорида! Увага Флорида!

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В МАЯМІ

Субота, 24-го лютого 1973 року, о год. 7:30 веч., в Українсько-Американському Клюбі в Маямі — 3595 N.W. 35th ST.

Орхестра: Мк Кейс. Смачний український буфет! Виграшка! Несподіванки!

Влаштовує
368-ий ВІДДІЛ УНСОЮЗУ
Вступ 2.00 доляри
ПРИВУДЬТЕ ВСІ МІСЦЕВІ І ГОСТІ!
СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ ЦЕ РОКОВА НАГОДА ЗУСТРІЧІ ВСІХ УКРАЇНЦІВ НА ФЛОРИДІ!

ХРОНІКА СІЧНЕВОЇ ДРАМИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ли під час інавгурації входили найвищі достойники на трибуну, де мав присягати Президент, він стояв близько входу і, неначе господар свята, вітав прихожих. Дехто несміливо висловлював свої критичні думки...

Миру ще не було, коли в холодний, вітряний, але погідний день відбулася інавгурація, спокійна, коротка, „до речі" і добре зорганізована. Деякі лавки на Капітоль Плаза перед головною трибуною світили пусткою: це демонстрували деякі конгресмени своєю неприсутністю. А парк між Капітолем і Конгресовою Бібліотекою був загороджений і бережений поліцією. „Секюриті" була строга. Коли йшов традиційний похід — теж коротший як звичайно і добре зорганізований, то з віддалі кількох кварталів доходили до нього крики противосних д е м онстрантів. Було їх — за даними поліції — близько 30 тисяч, тоді як учасників інавгураційної паради було вдесятеро більше. Прийнявши дефіляду перед Білим Домом, Президент ще відвідав п'ять інавгураційних балів і почав нову каденцію свого Уряду.

Здається — події люблять іти упарі: ледве пролунали гарматні постріли на Капітолійському Горбку в честь нового Президента, а вже знову прийшлося їм віддати честь, коли в'їздив до Капітолю інший Президент: колишній і мертвий. Ще були присутні прапори по смерті Трумана, коли помер Линдон Джонсон, останній живий колишній Президент. Тільки він — не давня історія, як Труман: він ще недавній мешканець Білого Дому і відносно недавній енергійний провідник сенатської більшости. Ще багато живих і активних людей пам'ятають співпрацю з ним або й славний „арм твістінг", тобто не дуже делікатних стиск, щоб вимусити послух. Його популярність у столиці велика і його посмертні відвідини тут додали хвилюючих моментів до січневих подій.

Ще спочивав Линдон Б. Джонсон у ротонді Капітолю, коли проголошено перемир'я у В'єтнамі. Десятирічну війну закінчено 15-хвилинною церемонією у Парижі. Президент ЗСА додержав обіцянки: покінчив мариво війни, але Вашингтон відчуває, що почалося мариво миру...

І здавалося, що січнева драма закінчилася традиційним „геппі ендом". Аж ось за день перед закінченням місяця пролунали тут постріли на вулиці і впав визначний сенатор Стенніс. Це був грабіжницький напад, і він неначе увів у січневу драму ще один аспект нашого будня: злочинство і безпеку на вулиці.

А над незвичайним січнем стояла незвичайно лагідна зима, повна сонця й тепла. Кажуть, що по ній для річного балансу повинно прийти грізне літо. Може так тільки кажуть столітні альманахи, а може справді мусить бути баланс: у природі, в політиці і в людських душах.

юст

ВІНЬЄТИ З В'ЄТНАМУ

(Закінчення зі стор 2-ої)

Копілот прилетів пошкодженим гелікоптером з раненими до шпиталю. Але майор Стів помер по дорозі.

* *

Незаплетене волосся спадає аж до пояса. Очі скромно опущені додолу. Лі Май — типова в'єтнамська дівчина. Їй 19 років.

Лі Май уже майже рік не бачила своєї рідні. Її батьки, молодші брати й сестри живуть у провінціяльному місті. Мусіли тікати з рідного села від червоного терору. А Лі Май залишилася.

Лі Май добре пам'ятає ті страшні події, немов би то було вчора. Батько Лі Май був війтом у своєму селі. Працьовитий, поважаний усіма. Лише комуністи не любили його і сипали погрози в його бік.

Одного дня 3-літній братчик Лі Май пропав. Малий Нуєн бавився на подвір'ї і зник без сліду. Перешукали все село й околицю, але хлопчини не знайшли.

Тієї ж ночі загримали п'ястуки об одвірок. Було їх п'ятеро. Люті очі блищали ненавистю. У плахті несли напівпритомного, б л і дого Нуєна. Його ліва рука була обмотана брудною ганчіркою.

— Ось твій син! За кару, що ти служиш американським імперіялістам, ми відрізали йому руку. А як за тиждень ти ще будеш війтом, то відріжемо йому другу руку! А потім заберемося до твоїх старших дітей!

І батько наступного дня зібрав усю родину, посадив на трикілку — „Лямбрету" й виїхав у місто. Не вернеться, аж закінчиться війна.

Тільки Лі Май залишилася. Вона довго плакала й благала батька, поки він дав свою згоду. Але як же вона могла залишити своє село й свою школу? Бо Лі Май — учителька. Її школа є змістом її життя.

Лі Май не мешкає в рідній хаті. Кожної ночі переховує її у себе інша родина. Всі знають, що коли червоні схоплять Лі Май, то будуть її тортурувати, аж замучать на смерть. Адже в сусідньому селі вчителеві що вчив дітей „Отче наш", кліщами вирвали язик. А дітям, що слухали слова молитви, дротами попробивали слухові оболонки. Бо червоні бояться Бога й бояться освіти. Кожного разу, як вдеруться до села чи містечка, то забирають усіх освічених людей. І забрані ніколи не повертаються.

Лі Май не боїться. Коли входить до кляси й дивиться на усміхнені личка хлопчаків у чорних штанцях і дівчаток у довгих, білих костюмах „Ао Даї", — її серце сповнюється гордістю. Це росте будучність в'єтнамського народу! А нарід так потребує освічених людей! Будівничих, медсестер, полководців, політичних провідників...

Лі Май починає ще один день навчання у своїй школі.

* *

Доходила друга година ночі, коли перші ракети посипалися на Суан Лок. Суан Лок — мала військова база. Її залогу становлять два курені вояків.

Почувши перший вибух, д-р Смит скотився з ліжка на землю. В поспіху надів шолом та камізельку проти куль і накрився матрацом.

Д-р Смит — лікар артилерійського куреня. Коли його покликали до війська й призначили до В'єтнаму, то він не був дуже радий. Не хотілося їхати в чужу країну, на край світу. Але, прибувши сюди, змінив свою думку. Має цікаву працю. Коли акція на базі затихає, виїздить у сусідні села. Лікує мешканців, які ніколи досі не бачили справжнього лікаря, „бак-сі". Не може надивуватися, в яких примітивних умовинах люди живуть. І майже кожний на щось хворіє. Мають багато таких недуг, про які д-р Смит лише в книжках читав. Він лікує їх, і за це всі селяни в околиці його люблять та величають своїм „бак-сі".

Вибухи притихли. Д-р Смит зірвався на ноги й біжить до бункеру. Ще не пробіг і пару кроків, як наглий вибух звалив його з ніг. Ракета влучила в самий бункер. А він же ж повний людей!

Д-р Смит біжить далі. Руками відгортає землю, що присипала людей у бункері. Витягає ранених...

Д-р Смит на санітарному пункті схилився над раненим. Методично очищує рани, зашиває, перев'язує. Знову починають вибухати гранати в околиці. Треба поспішати!

— Стріляють уже зовсім близько! Тікаймо до схоронища! — кричить санітар.

— Ти йди! — спокійно відповідає д-р Смит. — Я не можу залишити цього пацієнта, поки не скінчу!

Щораз ближче вибухають ворожі стрільна...

Коли настав ранок, ніхто не міг знайти санітарного пункту д-ра Смита. На тому місці, де він стояв, залишилася тільки велика яма.

26. V. 1969.

КОМІСІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ СКВУ ІНТЕРВЕНІЮВАЛА В СПРАВІ ЛЕОНІДА ПЛЮЩА В КОМІСІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ ОН

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ної Ради ОН. Ідеться тут в першу чергу про те, чи дану скаргу знімається з порядку дня, чи вона має бути предметом дальшого досліджування. У цьому випадку Комісія Прав Людини покликає ад гок комітет, який спеціяльно займається даною справою. Вся процедура і висліди дослідів мають характер конфіденційний і тільки на основі спеціяльної постанови Комісії Прав Людини чи Економічної і Соціяльної Ради таку чи іншу скаргу та вислід дослідів можна подати до загального відома. Як бачимо з цього дуже схематичного нарису процедури розгляду скарг в ОН про порушування прав людини, вигляди на скоре і позитивне п о л а г одження скарги відносно мінімальне, зокрема, коли за д а н о ю скаргою стоїть якась держава-член ОН.

Взагалі, на основі самої останньої зустрічі в ОН, а також беручи до уваги труднощі, на які несподівано натрапила Комісія Прав Людини СКВУ при намаганні таку зустріч мати, можна припустити, що відповідальні за цю ділянку праці ОН чинники найрадше не хотіли б нічого чути про факти порушування прав людини в СССР, а коли це питання таким чи іншим способом найдеться на порядку дня, тоді вони будуть готові використати якусь догідну „резолюцію", щоб справу „покласти під сукно". Очевидно, не було б тут ніяких труднощей, коли б мова йшла, наприклад, про порушування прав людини в якійсь африканській чи азійській країні. Тоді цією проблемою займалася б і Комісія і різні ради ОН, а навіть Генеральна асамблея ОН. У випадку СССР, як тільки з'являється дразлива і неприємна для СССР справа інші члени ОН відразу „ховають голову у пісок". Тоді все що діється в СССР, навіть якщо це і являється грубим порушуванням найважли ві ш и х принципів м і ж н а р одного співжиття, основних прав людини тощо, вважається за „внутрішню справу" СССР, до якої не можна нікому втручатися. Все це треба мати на увазі, маючи справу з того типу міжнародною організацією як Об'єднані Нації, де в одну з перших скрипок грає Совєтський Союз. Це не означає, однак, що цього форуму не треба використовувати в міру можливостей в справах, що заторкують суттєві проблеми життя і буття нашого народу в Україні. Цим також було мотивоване становище Комісії Прав Людини СКВУ та її заходи на форумі ОН.

КОРОТКІ ВІСТКИ

НА ЛЕТОВИЩІ ПІД ПРАГОЮ, ЧССР, РОЗБИВСЯ совєтський пасажирський літак, який прилетів із Москви. При приземлюванні літак зачепив одним крилом об землю, загорівся і розлетівся. За іншою версією він горів уже при приземлюванні. З-посеред 99-ох осіб на літаку згинуло 77. З 22-ох осіб, які заціліли, було 14 пасажирів і 8 членів залоги, але 4 члени залоги згинули поруч із 73-ма пасажирами. Більшість, які згинули, це були москалі, але між пасажирами були й деякі кубинці. Це найбільша катастрофа совєтського цивільного летунства після катастрофи, яка сталася 13 жовтня мин. року під Москвою, коли-то згинуло 176 осіб.

26-ГО ЦЬОГО МІСЯЦЯ ПОЧНЕТЬСЯ у Парижі конференція про В'єтнам. З Північного В'єтнаму виїхав на ту конференцію заступник міністра закордонних справ Нгуєн Ко Тач, який брав участь у засекречених розмовах з Генрі Кіссінджером у Парижі, що довели до порозуміння щодо закінчення війни. Північний В'єтнам і Комуністичний Китай буцім-то противляться, щоби головою тієї конференції був генеральний секретар Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм.

ПАПА ПАВЛО VI ВИГОЛОСИВ в минулу неділю свою традиційну промову з вікна свого кабінету у Ватиканському палаці серед особливо суворих поліційних заходів обережности. На дахах довкільних будинків стояли поліціянти і серед маси народу на площі св. Петра. були густо розташовані агенти служби безпеки. Причина: поліція отримала телефонічні анонімові перестороги, що проти Папи приготовлено атентат.

ФРАНЦУЗЬКА ПОЛІЦІЯ ЗАБОРОНИЛА переведення у Парижі 20 і 21 ц. м. конференції міжнародних пацифістів у справі старань за амнестію для американських дезертирів та втікачів від рекрутації. Припускають, що французький уряд зробив це внаслідку протесту збоку Америки, бо така конференція була б особливо образливою для повертаючих тепер американських воєнних полонених.

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН ПРИЗНАЧИВ тимчасового керівника Федерального Бюра Інвестигації Патріка Грея 3-го, на постійного директора Еф-Бі-Ай. Таке призначення може викликати непорозуміння між Білим Домом і Сенатом, де не всі сенатори підтримують його кандидатуру.

ПЛАТІЖНИЙ БАЛЯНС ЗСА ТРОХИ ПОКРАЩАВ, але все ще залишається далеким від дійсного збалянсування. За 1972-й рік дефіцит становив 13,8 мільярда долярів, а в 1971 році було ще гірше, бо тоді дефіцит становив 22 мільярди долярів і був найвищим за всю історію ЗСА.

ВДРУГЕ ЗА ОСТАННІ 9 МІСЯЦІВ „БЛУ КРОС" у районі великого Ню Йорку підвищив висоту вкладок для своїх членів. Нове підвищення на 7.4 відсотка стосується щонайменше півтора мільйона людей у цьому районі й зобов'язує з 1-го квітня.

ФЕДЕРАЛЬНА РАДА РЕЗЕРВ У ВАШИНГТОНІ повідомила, що за минулий місяць у всій країні збільшилася загальна продукція на п'ять десятих відсотка. Також Департамент торгівлі сповістив про дальше збільшення будівництва нових житлових та інших будинків.

СТЕЙТОВИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД У НЮ ЙОРКУ попередив усі інші стейтові власті й суди, що коли й надалі буде безконечно довго затягуватись розгляд судових справ, то доведеться випускати обвинувачених на свободу. Апеляційний суд вважає, що не можна тримати обвинуваченої особи в тюрмі довше, як 90 днів: таку людину треба або засудити, або ж випустити на волю, а не змушувати сидіти за ґратами в очікуванні суду.

ОСЕЛЯ „КАЛИНА" В АРГЕНТИНІ

Буенос Айрес. — Літня відпочинкова оселя „Калина" належить до Товариства „Відродження". Тепер в Аргентині літо, і тут повно молоді та старших гостей. Оселю „Калина" відвідав Владика Андрій Сапеляк і, разом із іншими спортовцями, грав у круглі, а у відбиванковому турнірі визначився парох католицької церкви в Беріссо о. Д. Кащук, ЧСВВ. Крім спортових змагань, на оселі влаштовують самодіяльні концерти.

ДВА МОЛОДІ СВЯЩЕНИКИ

Прудентопіль. — Український тижневик „Праця" у Бразилії ч. 45-1972 повідомляв, що в Прудентополі в присутності Владики Єфрема, ЧСВВ, та групи священиків було рукоположено при відповідній церемонії двох молодих священиків: отця Доротея Зубача, народження 1943 р. в Белтроні, та отця Боніфатія Залуцького, нар. 1944 року в Сан Франціско. Обоє з Бразилії і обоє відбули теологічні студії в Римі й повернулись до своїх вірних.

ТАРЗАН, Ч. 6888. Павукоподібні люди вірять в силу Тарзана

Думаючи, що всі люди є такими миролюбними, як Тарзан і їх протектори, люди з племени урурців, багатий на золото Ах-Ю наче не всилі зрозуміти, що його колонії загрожує небезпека...

Ми ніколи нікому не робимо шкоди! Чому купець, який хоче нашого золота, має шкодити нам? Ми маємо багато-багато золотих каменів! Ми дамо купцеві, скільки він захоче! Тоді він дасть нам речі, що їх ми хочемо, чи не так?

У великому світі, Ах-Ю, що ти його ніколи не бачив, не всі люди є миролюбними або добрими! Деякі люди, які не мають золота, вбивають тих, які мають золото! Ви маєте багато золота! Ото ж злі люди прийдуть сюди може завтра, щоб вбити вас — і вкрасти ваше золото!

Але ти є великий і сильний, Тарзане! Наш приятель!